
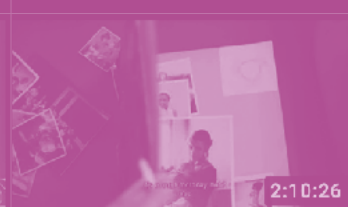
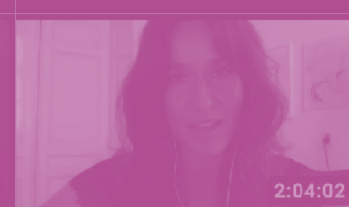
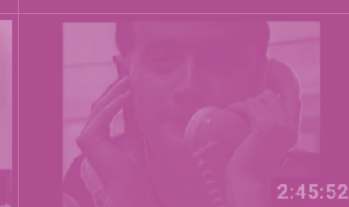

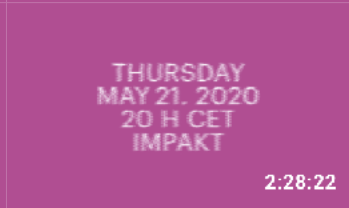
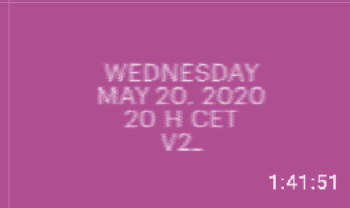

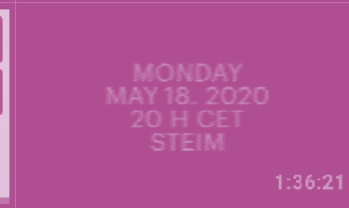

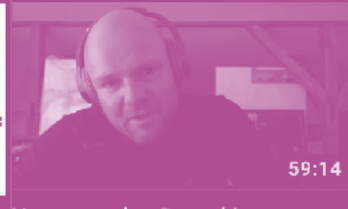
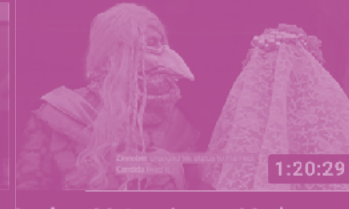

 <p>Cultural Matter: Amalia Alimam 1:30:25</p>	 <p>Cultural Matter: Amalia Alimam 1:14:21</p>	 <p>The City As Performative Object - With Esther Polak... 2:10:26</p>	 <p>Who's afraid of the centipede? - A talk between... 2:04:02</p>	 <p>Martijn van Boven - Communication Hiccups - ... 2:45:52</p>	 <p>Martijn van Boven - Communication Hiccups Pa... 1:29:54</p>
<p>Cultural Matter: João Laia in Conversation with Amalia... 540 weergaven • Gestreamd: 4 maanden geleden</p>	<p>Cultural Matter: Susan Gibb in Conversation with Amalia... 389 weergaven • Gestreamd: 5 maanden geleden</p>	<p>The City As Performative Object - With Esther Polak... 244 weergaven • Gestreamd: 8 maanden geleden</p>	<p>Who's afraid of the centipede? - A talk between... 170 weergaven • Gestreamd: 9 maanden geleden</p>	<p>Martijn van Boven - Communication Hiccups - ... 150 weergaven • 10 maanden geleden</p>	<p>Martijn van Boven - Communication Hiccups Pa... 334 weergaven • Gestreamd: 10 maanden</p>

 <p>Art, Earth & Space - With Daniela de Paulis and Maria... 56:03</p>	 <p>Martijn van Boven - Slicing of Time 1:39:16</p>	 <p>Audience/Performer/Mirror 1:08:11</p>	<h1>LIMA</h1> <h2>Jaarverslag 2020</h2>		
<p>Art, Earth & Space - With Daniela de Paulis and Maria... 214 weergaven • Gestreamd: 9 maanden geleden</p>	<p>Martijn van Boven - Slicing of Time 219 weergaven • Gestreamd: 9 maanden geleden</p>	<p>Audience/Performer/Mirror 161 weergaven • Gestreamd: 9 maanden geleden</p>			

 <p>THURSDAY MAY 21, 2020 20 H CET IMPAKT 2:28:22</p>	 <p>WEDNESDAY MAY 20, 2020 20 H CET V2 1:41:51</p>	 <p>MONDAY MAY 18, 2020 20 H CET STEIM 1:36:21</p>	 <p>1:17:59</p>	 <p>46:47</p>	
<p>A Critical History of Media Art in the Netherlands - Part... 295 weergaven • Gestreamd: 10 maanden</p>	<p>A Critical History of Media Art in the Netherlands - Part... 414 weergaven • Gestreamd: 10 maanden</p>	<p>A Critical History of Media Art in the Netherlands - Part... 308 weergaven • Gestreamd: 10 maanden</p>	<p>A Critical History of Media Art in the Netherlands - Part... 623 weergaven • Gestreamd: 10 maanden</p>	<p>Joan Heemskerk (JODI) in conversation with Heath... 922 weergaven • Gestreamd: 11 maanden</p>	<p>Cultural Matter: Diana McCarty and Martine... 541 weergaven • Gestreamd: 11 maanden</p>

 <p>1:18:15</p>	 <p>06.05 1:35:26</p>	 <p>59:14</p>	 <p>1:20:29</p>	 <p>1:36:40</p>
<p>Cultural Matter: Michael Connor on Online Curating 811 weergaven • Gestreamd: 10 maanden</p>	<p>Cultural Matter: Rafaël Rozendaal 666 weergaven • Gestreamd: 10 maanden</p>	<p>Harm van den Dorpel in conversation with Jazmina... 369 weergaven • Gestreamd: 11 maanden</p>	<p>Lyubov Matyunina on Modern Fairy Tales 271 weergaven • Gestreamd: 11 maanden</p>	<p>Critical Coding - Josephine 1:36:40</p>

LIMA, Arie Biemondstraat 111, 1054 PD Amsterdam
0031 (0)20 389 20 30, info@li-ma.nl, www.li-ma.nl
Gestreamd: 9 maanden geleden

INHOUDSOPGAVE

3	LIMA JAARVERSLAG 2020	24	SAMENWERKING
5	DISTRIBUTIE COLLECTIE PRESENTATIE	25	PUBLICITEIT EN PUBLIEKSBEREIK
6	Nieuw in distributie Collectie	26	BEREIK ONLINE KANALEN
6	Presentaties	26	Instagram
7	LIMA Online	27	LinkedIn
10	Cultural Matter	27	Facebook
10	Cultural Matter #3: Martine Neddam	27	YouTube
11	Cultural Matter #4: Rafaël Rozendaal	27	Nieuwsbrief
11	Cultural Matter #5: Amalia Ulman	28	Website
12	UNFOLD		
13	CONSERVERING ONDERZOEK	28	SAMENWERKINGEN
14	Onderzoek	28	Amsterdam Art Calendar
14	ARTHOST: innovatief onderzoek naar dynamisch archiveren, emulatie en documentatie	28	LAB111 & Cineville
14	NDE onderzoek ism Beeld en Geluid naar de opslag van software	29	Bezoekersaantallen
15	Dynamisch Archiveren	29	Workshops en expert meetings
15	Preserving Mouchette	30	BEDRIJFSVOERING EN FINANCIËN
16	Software Archivering	31	Financiën
16	Bedreigd digitaal erfgoed op fysieke dragers	32	Personeel
17	Documenting Performance and Digital Art	33	Raad van toezicht
18	Nieuwe technologieën en modellen voor distributie	33	TOEKOMST
20	Nieuwe technologieën en modellen voor kennisoverdracht en samenwerking	34	BIJLAGEN
20	Nieuwe technologieën en modellen voor distributie	35	JAARREKENING
21	KENNISOVERDRACHT EN EDUCATIE	36	DE MEDIAMAATSCHAPPIJ EEN HISTORISCH BEWUSTZIJN SCHOPPEN
21	Symposium Transformation Digital Art	42	LIMA ACTIVITEITENOVERZICHT
21	Lessen, workshops, ontwikkeling	45	NIEUW IN DISTRIBUTIE
23	The City as Performative Object	47	DISTRIBUTIEOVERZICHT
		48	PROGRAMMA LIMA ONLINE
		50	FONDSEN
		51	CONSERVERINGSPARTNERS

LIMA JAARVERSLAG 2020

Mediakunst is actueel en interessant vanwege het innovatieve karakter en uitdagend omdat zowel technieken, gereedschappen en distributieplatformen, als ook publiek en podia altijd volop in ontwikkeling zijn. Mediakunstenaars werken interdisciplinair, internationaal en op het snijvlak van kunst en ontwerp, wetenschap, techniek, podiumkunsten, erfgoed en creatieve industrie. Zij creëren performances, videokunstwerken, geluidskunstwerken, media-installaties en net art. Zij initeren of omarmen vaak als eerste technische ontwikkelingen. Daarbij maken ze continu gebruik van veelbelovende nieuwe technologieën, platformen en vernieuwende praktijken. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de vernieuwing van de maatschappij door het aanzwengelen van maatschappelijk issues en specifiek door de kritische blik op digitalisering en medialisering van onze maatschappij. LIMA onderzoekt wat door digitale ontwikkelingen aangestuurde veranderingen betekenen op het gebied van creatie, presentatie en duurzaamheid en ontwikkelt diensten en kennis. Zodat de hedendaagse innovatieve werken niet alleen nu maar ook in de toekomst vertoont kunnen worden.

LIMA zet zich al distributeur in voor de selectie en promotie van talent door digitale kunstwerken en kunstenaars wereldwijd te distribueren, te presenteren en met kennis te ondersteunen. Als ontwikkelinstelling en kenniscentrum speelt LIMA een rol als pleitbezorger en stimulator. LIMA beheert hét digitaal depot voor mediakunst in Nederland; we zijn toonaangevend in ontwikkeling en onderzoek voor de conservering en archivering van van mediakunst. LIMA onderzoekt en toont iconische werken en nieuwe experimenten. Bij LIMA werken we samen om onderzoek, ontwikkeling, kennis en diensten vanzelfsprekend te bundelen en te delen. Zo zorgen wij voor beheer, behoud en (toekomstige) toegankelijkheid van de Nederlandse collectie innovatieve mediakunstwerken.

In dit jaarverslag doen we verslag van de belangrijkste zaken uit het turbulente afgelopen jaar. Het jaar van corona, waarin nauwelijks tot geen fysieke vertoningen en ontmoetingen mogelijk waren. Het jaar van schaarste, zonder publieksinkomsten en steeds opnieuw afgewogen programma en beleid. Het jaar van de aanvragen voor het Kunstenplan 2021-2024. Als het afgelopen jaar iets duidelijk heeft

gemaakt, dan is het wel ons grote vermogen snel te schakelen, zowel wat betreft digitale presentatievormen als inhoudelijke programma's. Dat geldt uiteraard niet voor ons alleen, maar voor alle instellingen en kunstenaars in de sector. De onderzoeks -en programma activiteiten van LIMA werden in 2020 onder meer ondersteund door het meerjarig programma van het Stimuleringsfonds voor de Creatieve Industrie. Ontwikkeling van de organisatie en bedrijfsvoering werd meerjarig ondersteund door het Amsterdams Fonds voor de Kunst. LIMA is hen dankbaar voor het vertrouwen en de financiële bijdrage.

We zijn trots op onze wendbaarheid en veerkracht, op wat we samen hebben bereikt. Ons toekomstplan is gericht op het continueren, verder ontwikkelen en profileren van onze kennis, diensten en kwaliteiten tot internationaal expertise- en researchcentrum, lab én presentatieplek voor digitale kunst.

Gaby Wijers
directeur/bestuurder
Amsterdam, maart 2021

DISTRIBUTIE | COLLECTIE | PRESENTATIE

Distributie zorgt voor alternatieve en innovatieve structuren voor ontwikkeling, presentatie en verkoop. Door continu nieuw werk en nieuwe makers in collectie en distributie te nemen, te presenteren en hen in contact te brengen met ons netwerk, steunt LIMA opkomend en veelbelovend **talent**. We geven hen een podium, publieke bekendheid, een inkomen en ondersteunen in hun ontwikkeling. **Door de kunstwerken voor iedereen (fysiek en online) toegankelijk te houden blijven de kunstwerken nu en in de toekomst in circulatie en zichtbaar.**

Als distributeur is LIMA een belangrijke schakel tussen kunstenaar, presentatieplekken en publiek. Daarmee staat LIMA midden in de praktijk en vervult een belangrijke ambassadeursfunctie voor media-kunstenaars die in Nederland werken of gewerkt hebben.

LIMA vertegenwoordigt een diversiteit aan kunstenaars van wie het werk samen de collectie vormt. De collectie omvat vroege experimenten uit de jaren 1970 alsmede recente producties van bekende kunstenaars en aanstormend talent. Ieder jaar wordt de collectie met werk van nieuwe makers en nieuwe vormen van mediakunst uitgebreid. De kunstwerken worden door LIMA gepresenteerd en geconserveerd in opdracht van de kunstenaars. Collectie en archief zijn een cruciale bron voor de geschiedschrijving van de Nederlandse mediakunst.

LIMA's collectie bevat werken van toonaangevende mediakunstenaars zoals onder meer **Steina en Woody Vasulka, Johan Grimonprez, Lernert & Sander, Simone C. Niquille, Zeno van den Broek, Broersen en Lukács, Julika Rudelius, Melanie Bonajo en Samira Elagoz**. LIMA richt zich op hedendaagse beeldend kunstenaars die zich kwalitatief, inhoudelijk en conceptueel onderscheiden. Hun werk is opmerkelijker dan ooit, juist nu de explosieve ontwikkelingen van de nieuwe en sociale media traditionele waarden op hun kop zetten. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar mediakunst, AV-performances en digitale kunstwerken.

Er was in 2020 veel aandacht voor videokunst en mediakunst pioniers bij het Stedelijk Museum Amsterdam. LIMA toonde in de overzichtstentoonstelling *The Future is Now* van Nam June Paik en in de tentoonstelling *Ulay Was Here*.

Nieuw in distributie | Collectie

In 2020 zijn 5 nieuwe kunstenaars/collectieven uit verschillende disciplines ondersteund bij de ontwikkeling, presentatie, verkoop en distributie van nieuw werk. Er zijn 12 nieuwe kunstwerken in onze distributiec collectie opgenomen. Dat is circa 50 procent minder dan in de vorige jaren.

De werken die werden opgenomen in de collectie hebben we beschreven en verduurzaamd; ook werd voor nieuwe werken een promotieplan uitgewerkt. De titels zijn internationaal op de markt gebracht en aangeboden. Deze, en de overige werken uit onze collectie zijn in 2020 door de aanhoudende lockdown veel minder vertoond. Wereldwijd werden programma's, festivals en (museale) tentoonstellingen uitgesteld, aangepast - en vaak uiteindelijk afgelast. Hieronder bevond zich de overzichtstentoonstelling van Nan Hoovers oeuvre in Rijeka, Kroatië, die gepland stond van oktober tot december 2020. Deze tentoonstelling zou in het kader van Rijeka culturele hoofdstad 2020 plaatsvinden; de voorbereidingen waren al in 2018 ingezet, maar uiteindelijk werd de tentoonstelling gecancelled. Gelukkig konden ook veel presentaties online doorgaan. Dat ging echter wel ten koste van de fair pay: er werden veel minder inkomsten voor de kunstenaars genereerd.

LIMA realiseert gemiddeld wereldwijd 350 tot 400 vertoningen op film- en mediakunst festivals, in musea, universiteiten en vele andere locaties per jaar. Wij zijn er trots op dit jaar 185 vertoningen te hebben kunnen realiseren op 62 locaties. (zie bijlage).

Presentaties

LIMA zet zich actief in voor de presentatie van haar collectie en toonaangevende digitale kunstwerken. 2020 ging voorspoedig van start met geselecteerde werken op het Internationaal Filmfestival Rotterdam (IFFR), en presentaties op UNFOLD (15 januari). Ook voor de rest van het jaar stonden diverse tentoonstellingen en screenings op stapel. Begin maart werden we echter opgeschrikt door de COVID-19-pandemie en moesten wereldwijd tentoonstellings-, screenings en ontmoetingsruimten noodgedwongen sluiten.

Om tijdens de corona crisis een platform te bieden aan een actueel debat en om met ons (inter)nationale netwerk, publiek en makers in contact te blijven is LIMA Online in april 2020 als nieuw online platform opgezet.

LIMA Online

We hebben veel online gedeeld en lezingen online (via YouTube) doorgang laten vinden. Binnen enkele weken hebben we een infrastructuur opgezet om onze events te kunnen livestreamen - iets wat we vanaf dat moment structureel hebben gedaan. In april en mei 2020 werd een wekelijks online programma uitgezonden, vanaf oktober tweewekelijks. Onder meer kunstenaarsduo **JODI, Heath Bunting** (kunstenaar), **Michael Connor** (directeur Rhizome), **Josephine Bosma** (criticus), **Jazmina Figueroa** (schrijver) en **Maria Molina Peiró** (film-maker) namen deel aan het programma. Daarnaast kregen vele LIMA activiteiten een podium middels dit online platform en kon op deze manier werk uit de collectie worden vertoond. De gesprekken, lezingen en screenings vonden plaats via Zoom, en werd vervolgens gelivestreamd via YouTube. Het publiek dat naar de stream keek, kon live vragen stellen via de chat van YouTube. LIMA wil deze programmalijn de komende periode verder ontwikkelen, omvormen naar een platform met nog meer aandacht voor interactie en dialoog met het publiek.

We lieten in 2020 makers en onderzoekers aan het woord over hun (persoonlijke) onderzoek, vertoonden werk uit de collectie en reflecteerden daarop. Dat gebeurde altijd vanuit een actuele thematische invalshoek. Zo spraken **Florian Cramer**, **Joan Heemskerk** en **Heath Bunting** over overlevingstechnieken in tijden van pandemie; kunstenaar **Lyubov Matyunina** toonde werken van haarzelf en uit de LIMA collectie rondom het moderne sprookje; **Martijn van Boven** stelde een vertoningsprogramma samen over connectiviteit en op uitnodiging van **Josephine Bosma** spraken kunstenaars en onderzoekers **Winnie Soon** en **Nancy Mauro-Flude** over de culturele en gender bias in code. Alle programma's werden georganiseerd en gemodereerd door Sanneke Huisman; José Biscaya zette de stream-infrastructuur op en was op de avonden zelf verantwoordelijk voor de techniek. Zie voor het volledige programma de bijlage.

De mogelijkheden van mediakunst afgetast – het boek 'A Critical History of Media Art in the Netherlands'
 13.09.2020 | REVIEW – Floor van Laik

Mediakunst

Het verzamelen van de toekomst

Ten mix van video, audio, performance, technologie en elektronica, zo kan men mediakunst omschrijven. Het is een kunstvorm die steeds meer aan populariteit wint. In Nederland is mediakunst vooral jaren verankerd in het kunstlandschap, en ook in België kijkt de langzaamhand door in het hart van de kunstbehoefte, die van de verzamelaar.

TOEGANG: KUNSTWERKEN

Performer/Audience/iPhone – Herinterpretaties van Dan Graham bij LIMA

The Aesthetics of Creative Coding

'Dialogue with Machines'

May 2, 2019 9:30 am

A recap of CCL's ART MACHINES lecture evening, featuring *Joost Rekveld* by Petra Bins.

On May 16 2019 at Sensor Lab, Creative Coding Director presented the first part of the event series ART MACHINES. We started the trajectory of activities with a lecture evening which hosted three speakers, filmmaker and curator Marijns van Boven, Samara Holman from LIMA and artist Joost Rekveld. The first two discussed the importance of measurement and the coding in the field of media art preservation and education, while Joost Rekveld presented his art and examples that drive his research in the 'dialogue with machines'.

22-23 10
International Colloquium Artworks from the Digital Era In Galleries and Museums,
 studio of the Brno House of Arts, curator Miloš Vojtěchovský with JENNIFER DE FELICE and the VKB team, supported by Agost Foundation, in cooperation with the Brno House of Arts, the Academy of Art, Architecture and Design in Prague and the Faculty of Fine Arts, HUI

Anna Olszewka
 The Creative Project
 Thesis in the Faculty of Fine Arts
 Polish that Leads Through the
 Media Art Installation Museum

and the LIMA platform for media art, new technologies and digital culture existing in Amsterdam by its director (Dag Holmboe). Both institutions are part of the European network comprising of institutions dedicated to the creation, dissemination, archiving and documentation of electronic, digital art and media to longer to generate a critical infrastructure were generated by the artist and curator who "Piotr Kowalski" who works in the Artforum Art Institute - Center in Krakow, Frankfurt Zschalich, the director of the Gallery of Modern Art in Trondheim, and Sashy Arden, a curator at the Art Institute of New

Sasha Arden: The Potential of Augmented Reality in the Visual Performance of Time-Based Media Art

Cultural Matter

Met het programma Cultural Matter biedt LIMA een platform voor de internationale discussie rond de betekenis van digitale kunst én biedt LIMA zicht op alles wat digitale kunst tot belangrijk onderdeel van de beeldende kunst maakt. Cultural Matter is een zesdelige serie met steeds een solotentoonstelling van een gerenommeerde digitale kunstenaar. In 2019 werd het werk van Jonas Lund en JODI gepresenteerd; in 2021 is dat werk van Jeremy Bailey. In 2020 werd het werk van Martine Neddham, Rafaël Rozendaal en Amalia Ulman tentoongesteld. Van iedere maker is een toonaangevend kunstwerk geselecteerd; samen geven ze een sterk en compleet beeld van de verschillende manieren waarop de materiële realisatie van digitaal werk een duurzaam thema is geworden in de beeldende kunst. De geselecteerde kunstwerken bevragen stuk voor stuk de posities van eigendom en materiaal aan de ene kant, en nemen stelling ten opzichte van de kunstgeschiedenis aan de andere kant. In een solotentoonstelling en twee hieraan gelieerde avondprogramma's worden van ieder werk al deze aspecten belicht. **Sanneke Huisman** werkt hiervoor nauw samen met **Jan Robert Leegte**. Vanaf 1 april hebben alle activiteiten in het kader van Cultural Matter online doorgang gevonden. Sinds 2019 maakt LIMA podcasts van publieke events die na afloop online worden gepubliceerd en daarmee voor iedereen met een internetconnectie te beluisteren zijn.

Cultural Matter #3: Martine Neddham | 19 februari - 5 april 2020

Hier stond de nieuwste 'creatie' van internetkunstenaar Martine Neddham centraal: Madja Edelstein-Gomez. Madja Edelstein-Gomez (1960, Montevideo, Uruguay) is een onafhankelijk curator die verschillende grote thematische tentoonstellingen heeft samengesteld, ook creëerde ze een manifest en een groepstentoonstelling die draait om de Recombinant, een concept waar kunstmatige intelligentie en kunstenaars elkaar ontmoeten. Madja Edelstein-Gomez is de gezamenlijke creatie van Martine Neddham, Emmanuel Guez en Zombectro. Tijdens deze editie van Cultural Matter stonden de nauw verweven geschiedenissen van nep-identiteiten en het internet centraal. Met medewerking van **Martine Neddham** (kunstenaar, onderzoeker en docent aan de Gerrit Rietveld Academie en het Sandberg Instituut in Amsterdam), **Elvia Wilk** (schrijver en redacteur e-flux Journal, woont in New York), **Diana McCarty** (onafhankelijke mediaproductent en feministische media-activist). McCarty is een BAK Fellow 2019/2020.

Cultural Matter #4: Rafaël Rozendaal | 6 mei - 27 juni 2020 (online)

Het werk van Rozendaal is vanwege zijn internetspecifieke karakter geselecteerd voor de eerste volledige online editie van Cultural Matter. Er werd een website gebouwd (rafaelrozendaal.li-ma.nl) waarop een selectie van tien generatieve websites werd gepresenteerd. De tentoonstelling gaf een breed overzicht van zijn online praktijk en zijn interesse voor kunstgeschiedenis, geometrische abstractie en animatie. Op de websites werden steeds vier iteraties van hetzelfde werk tegelijk weergegeven in vier losse kaders, zodat het concept van een generatieve website duidelijk werd: iedere website is bij aanvang hetzelfde, maar ontwikkelt zich langzaam in een andere richting. Met medewerking van: **Rafaël Rozendaal** (Nederlands-Braziliaanse kunstenaar, woont en werkt in New York), **Christiane Paul** (hoogleraar aan de School of Media Studies aan The New School en adjunct-curator digitale kunst Whitney Museum of American Art) en **Michael Connor** (artistiek directeur van Rhizome, waar hij leiding gaf aan *Net Art Anthology*).

Cultural Matter #5: Amalia Ulman | 21 oktober - 2 december 2020 (online)

Deze editie van Cultural Matter, presenteerde het werk *Privilege* (2015) van Amalia Ulman in de online ruimte. *Privilege* begon als een Instagram-performance rondom een vermeende zwangerschap. Ulman zet diverse middelen en online en offline platforms in om de positie van de (zwangere) vrouw - in relatie tot thema's als arbeid, succes en pijn - in de huidige maatschappij te onderzoeken. Op het speciaal door Florian van Zandwijk en Luuk Schipperheyn ontwikkelde platform culturalmatter.li-ma.nl, werden het werk, documentatie over het werk, de gesprekken in het kader van Cultural Matter samengebracht. Met medewerking van: **Amalia Ulman** (kunstenaar die multimediaal werk maakt over kwesties van klasse, geslacht en seksualiteit), **Susan Gibb** (directeur van Western Front, Vancouver en voorheen curator bij If I Can't Dance, I Don't Want To Be Part Of Your Revolution in Amsterdam) en **João Laia** (hoofd tentoonstellingen bij Kiasma - Nationaal Museum voor Hedendaagse Kunst, Helsinki).

UNFOLD

Sinds 2016 zet LIMA herinterpretatie op de kaart als artistieke methode en conserveringsstrategie. In het baanbrekende herinterpretatieprogramma UNFOLD komen internationaal onderzoek, productie, educatie en presentatie samen. Herinterpretatie is een kernbegrip in muziek, dans en theater. Elke performance is een vertaling naar een nieuwe, vaak eigentijdse context. Het opnieuw uitvoeren van een werk op basis van documentatie, een script, geheugen of partituur is een essentieel onderdeel van de artistieke praktijk. Bij complexe werken op het gebied van mediakunst en digitale kunst is dit niet gebruikelijk, maar net zo urgent. Herinterpretatie van mediakunst kan bijdragen aan het behoud en een beter begrip van het werk. In het interdisciplinaire en internationale UNFOLD-project staan het contextualiseren, documenteren, analyseren, begrijpen, belichamen en overdragen van digitale cultuur centraal.

Van 15 t/m 22 januari organiseerden we een herinterpretatiefestival rondom *Audience/Performer/Mirror* van **Dan Graham**: een videowerk op basis van een performance die in 1977 plaatsvond in de Appel, Amsterdam. Het werk, dat speelt met de vraag wie of wat nu wie tot handelen en reageren aanzet, is een reflectie op tijd en direct feedback (in video) en legt de functionerende structuren van technologie bloot. In deze editie van UNFOLD reflecteerden een keur aan kunstenaars en experts op dit werk, en wat dit werk in onze huidige tijd betekent. Zo liet LIMA de in opdracht gemaakte herinterpretatie van Jan Robert Leegte zien, een website waarin een online performance live werd uitgevoerd door Miron Galić. Ook was er een Europese première van het werk van de van Australische video- en performancekunstenaar Emile Zile dat hij eerder in opdracht van LIMA heeft gemaakt. Verder waren er herinterpretaties als live performances van **Keren Cytter** en studenten van de Rietveld Academie te zien. Herinterpretaties van **Adad Hannah, Iain Forsyth & Jane Pollard** en **Judith Hopf** werden tentoongesteld naast documentatiemateriaal uit het (De Appel) archief. Samen toonden de werken de mogelijkheden van herinterpretatie en gaven ze een artistieke bloemlezing en kritiek op het werk. Gabriella Giannachi (onderzoeker & hoogleraar Performance en Nieuwe Media aan de Universiteit van Exeter), Annet Dekker (curator & onderzoeker, universitair docent Mediastudies Universiteit van Amsterdam) en Willem van Weelden (curator & onderzoeker, tutor mediatheorie Gerrit Rietveld Academie) reflecterden op het onderwerp in een paneldiscussie onder leiding van Suzanne Sanders.

CONSERVERING | ONDERZOEK

LIMA zet zich in voor het behoud van mediakunst door de vertaalslag mogelijk te maken naar de huidige tijd en (toekomstige) techniek. Dat doen we met een interdisciplinaire aanpak op het snijvlak van beeldende kunst, film, fotografie, en digitale-cultuur - en door theorie en praktijk met elkaar te verbinden. LIMA is een wereldwijd toonaangevende kennisinstelling in de ontwikkeling van methoden, strategieën, inzichten, aanpak en dienstenaanbod voor de duurzame toegankelijkheid en conservering van mediakunst en digitale kunst. Om digitale werken te bekijken, te beleven en te beoordelen moet de juiste hardware en software beschikbaar zijn en is interactie op inhoud of als actieve participatie en co-creatie van belang.

LIMA ondersteunt kunstenaars, collecties en initiatieven bij de vertoning en conservering van hun media kunstwerken. Daarvan maken instellingen in heel Nederland en daarbuiten gebruik. LIMA beheert op dit moment de collecties van bijna 40 instellingen en particulieren, waaronder de **Rijkscollectie (RCE Amersfoort)**, **Van Abbemuseum (Eindhoven)**, **De Appel, Gerrit Rietveld Academie (Amsterdam)**, **Bonnefanten Museum (Maastricht)**, **Kunstcollectie Rabobank, BPD en KRC, Groninger Museum, Museum Boijmans van Beuningen (Rotterdam)**. Er worden continu nieuwe werken van deze instellingen ingenomen, onderzocht, beschreven en duurzaam opgeslagen. De collecties zijn verantwoordelijk voor de beschrijving en typering, LIMA voor de kwaliteitscontrole, opslag, verduurzaming, uitlevering en anticipatie op toekomstige technische veranderingen. Ook worden zij desgevraagd begeleid bij aankoop en contract beslissingen. Uit de aanwezige collectie worden de werken telkens op het geëigende formaat ter beschikking gesteld voor vertoning waarbij zij ook technisch en inhoudelijk ondersteund worden. Dit alles gebeurt in nauwe samenwerking met kunstenaars en collecties: samen ontwikkelen we nieuwe standaarden en in het bijzonder alternatieven, en reflecteren we op onze jonge hybride discipline, ons vak en professie. De infrastructuur, kennis en diensten worden door de afnemers betaald. Voor de opslagdiensten zijn langdurige contracten afgesloten, waardoor continuïteit mogelijk is.

Veel instellingen gebruikten deze tijd van lockdown met veel minder tentoonstellingen om aan hun collectiebeheer te werken wat voor LIMA een toename in de conserveringswerkzaamheden betekende. In 2020 zijn 165 werken van 65 kunstenaars voor 6 collecties geconserveerd en 21 werken voor 6 instellingen uitgeleverd voor vertoning; een forse stijging ten opzichte van 2019. Een greep uit de activiteiten:

1. Bonnefanten Museum bood 71 nieuwe werken, waaronder een aantal complexe digitale werken aan ter conservering.
2. Tussen januari 2020 en juni 2021 zal de collectie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) verhuizen naar een nieuw depot: het Collectiecentrum Nederland (CC NL). De 137 nog aanwezige videobanden bij het RCE Rijswijk werden naar LIMA gestuurd waar een inventaris werd gemaakt en verschillende categorieën (autonoom kunstwerk, documentatie, uniek, dubblure) werden toegekend. Een deel daarvan werd in 2020 geconserveerd, de rest volgt in 2021.
3. Museum Boijmans Van Beuningen bood 72 werken ter verduurzaming aan, dit waren hoofdzakelijk nieuwe filmscans van werk uit de collectie.

Onderzoek

ARTHOST: innovatief onderzoek naar dynamisch archiveren, emulatie en documentatie

In verschillende onderzoeksprojecten werd op het snijvlak van kunst, technologie, ICT en erfgoed gewerkt aan instrumenten waarmee we bestaand en toekomstig digitaal erfgoed voor de langere termijn kunnen blijven ervaren. De noodzaak is evident: zonder verleden geen toekomst. Kunstenaars, verzamelaars, musea, studenten en producenten hebben het verleden nodig om zich te laten inspireren, tegen af te zetten en om van te leren. Het digitale verleden is niet vanzelfsprekend beschikbaar voor toekomstige generaties. Born digital kunst heeft specifieke expertise om de conservering en duurzame toegankelijkheid te realiseren. Het conserveren van online kunstwerken vraagt om nieuwe manieren van documenteren, archiveren en conserveren.

NDE onderzoek ism Beeld en Geluid naar de opslag van software

In verschillende onderzoeksprojecten werd op het snijvlak van kunst, technologie, ICT en erfgoed gewerkt aan instrumenten waarmee we bestaand en toekomstig digitaal erfgoed voor de langere termijn kunnen blijven ervaren. Ook hier gelden dezelfde argumenten.

Dynamisch archiveren

In 2020 werden de onderzoeken naar **dynamische archivering van net art** uitgebreid met twee cases in samenwerking met de kunstenaars **Martine Neddham** en **Aymeric Mansoux**.

Collaborative Experimental Publishing as Art Preservation Strategy
In 2020 onderzochten Aymeric Mansoux (kunstenaar/ onderzoeker), Julie Boschath Thorez (kunstenaar/onderzoeker) en Dušan Barok (kunstenaar/onderzoeker) het kunstwerk *Naked on Pluto* als case study om een strategie te ontwikkelen voor het behoud van artistiek onderzoek. *Naked on Pluto* (2010-2015) door **Dave Griffiths**, **Aymeric Mansoux** en **Marloes de Valk** is een door kunstenaars gebouwde, open source, multiplayer, online videogame die de aanleiding vormde voor een breder onderzoek van privacy in het tijdperk van sociale media door middel van tentoonstellingen, workshops, lezingen, interviews, boeken en websites. De wijziging van het Facebook-beleid voor zijn API maakte het spel onspeelbaar, wat op zijn beurt de vraag opriep of het werk op een zinvolle manier kan worden bewaard. Het werk is veel breder dan slechts een stuk artistieke software. De kunstenaars bekijken het werk in termen van privacy discours. Het onderzoek heeft geresulteerd in drie verschillende maar onderling afhankelijke pagina's op de Monoskop-wiki waarin *Naked on Pluto* steeds anders wordt gepresenteerd. Een verhalende presentatie van het werk, componenten en documentatie van het werk op een gestructureerde manier, en een index cq een inventaris van het archief van het werk. Het vertegenwoordigt de belangrijkste aspecten van het werk die samen met de kunstenaars zijn geïdentificeerd. https://monoskop.org/Naked_on_Pluto/Preservation

Preserving Mouchette

De net art performance *Mouchette* (1996) van de Amsterdamse kunstenaar **Martine Neddham** werd door Patricia Black en Wiel Seuskens onderzocht. Black richtte zich daarbij op de ethische en esthetische aspecten en de conservering en documentatie van identiteit en Seuskens op de technische kant. Zij schreven samen een onderzoeksrapport dat in 2021 gepubliceerd zal worden. Deze interactieve website geeft een platform aan de online aanwezigheid en een subversief dagboek van een jong personage genaamd Mouchette, een 13-jarig meisje die zich uit over thema's als dood, verlangen en zelfmoord. Dit kunstwerk biedt veel uitdagingen op het gebied van documentatie en bewaring, omdat het een combinatie van verschillende elementen bevat en zeer participatief is. Tijdens haar 20 jarig bestaan zijn veel

verschillende aanverwante projecten, zoals live optredens en installaties onderdeel geworden van het project, als ook verschillende interactieve pagina's, meer dan 3.000 actieve links en een steeds groter wordende tekst-database. De kunstenaar ziet het werk als performatief, wat betekent dat het personage zich uitbreidt via andere projecten en media. Technisch gezien groeide het werk in een zeer vrije, flexibele en organische manier. De oude programma's en esthetiek zijn daar conceptueel onderdeel van; dit maakt technische updates niet eenvoudig. Neddam onderhoudt de site zelf en heeft een zeer persoonlijke benadering. Flexibiliteit, re-creatie, interactie en samenwerking zijn de belangrijkste factoren voor dit kunstwerk. In samenwerking en overleg met de kunstenaar hebben Black en Seuskens alle onderdelen in kaart gebracht, de toekomstige presentatie en bewaring uitgedacht en een backup procedure ingericht.

Software Archivering

LIMA slaat specifieke software voor de conservering van de werken in haar beheer op kleine schaal op. Via de ArtHost-server en -browser hosting geven we kunstenaars en collecties op duurzame wijze toegang tot hun online kunstwerken. <https://www.li-ma.nl/lima/article/arthost>. In NDE verband werd dit jaar samengewerkt in het project Software Archivering, om mogelijkheden en een technische infrastructuur voor gezamenlijke duurzame opslag van software te onderzoeken. We werken hiervoor samen met Instituut voor Beeld en Geluid, Regionaal Archief Alkmaar (games), Het Nieuwe Instituut en eScience Center. Jesse Vos schreef voor NDE een onderzoeksrapport over de dringende behoefte aan gezamenlijke aandacht en aanpak voor software-duurzaamheid; Claudia Röck schreef een onderzoeksrapport over de emulatie van webbrowsers - het simuleren van een browser in een andere computeromgeving. <https://www.netwerkdigitaalergoed.nl/news/authentieke-taccess-tot-webarchieven-door-browseremulator/>

Bedreigd digitaal erfgoed op fysieke dragers

Bijna alle erfgoedinstellingen hebben cd's, dvd's en floppy disks met digitaal erfgoed. Helaas dreigt dit materiaal volgens een recent gepubliceerd onderzoek van het Netwerk Digitaal Erfgoed Nederland (NDE) bij ongeveer 40 procent van de Nederlandse erfgoedinstellingen verloren te gaan, als er nu geen actie wordt ondernomen. Het NDE voerde een landelijk onderzoek uit om de omvang van deze problematiek bij erfgoedinstellingen in kaart te brengen. Dit creëerde bewustwording en stimuleerde erfgoedinstellingen om nu stappen te zetten om

digitaal erfgoed op fysieke dragers te beveiligen. Niet elke instelling heeft de middelen of kennis in huis, daarom werden tools ontwikkeld om hulp te bieden. LIMA leverde testcases en deelde kennis.

In de loop van 2020 werd door bijgedragen aan het ontwikkelen van een perspectief op, en een werkwijze voor het beoogde **Netwerk Design en Digitale Cultuur Archivering** dit op basis van de in 2019 opgestelde INVENTARISATIE ARCHIEVEN DESIGN EN DIGITALE CULTUUR.

In 2020 werd het onderzoek *Curating Documentation* afgerond. In dit onderzoek werden verschillende museale strategieën en praktijken van het genereren en verzamelen van documentatie onderzocht, alsmede het gebruik en het toegankelijk maken van documentatie voor verschillende doeleinden. Dit onderzoek wordt mogelijk gemaakt door KIEM binnen het programma Creatieve Industrie van het NWO. Hoofdonderzoeker is Dr. Annet Dekker, Universiteit van Amsterdam; de publieke partners zijn Karen Archey en Britte Sloothaak, Stedelijk Museum Amsterdam en Gaby Wijers, LIMA, Amsterdam.

Documenting Performance and Digital Art

Documenting Performance and Digital Art, re-thinking histories and practices of documentation in the museum and beyond is een internationaal samenwerkingsproject dat wordt geleid door Professor Gabriella Giannachi, Director Center for Intermedia and Creative Technologies, University of Exeter, in samenwerking met curator Dr. Francesca Franco van de University of Exeter, Dr. Annet Dekker, Katrina Sluis van London South Bank University, en Gaby Wijers Directeur van LIMA (en honorable research fellow bij University of Exeter). Projectpartners zijn onder meer de Biënnale van Venetië, The Photographers' Gallery in Londen en LIMA. De overkoepelende vragen van het onderzoek betreffen het gebruik en de status van documentatie. Documentatie - het fysieke overblijfsel of spoor van een werk - is afhankelijk van het gebruik, het perspectief en de timing. Wordt documentatie in de toekomst een nieuwe versie van het kunstwerk en wijzigt daarmee de status van het 'originale' kunstwerk? En hoe kunnen verschillende typen documentatie kunsthistorici, curatoren en conservatoren in staat stellen de relevantie en waarde van digitale kunst nu en in de toekomst te duiden? In 2020 werd door LIMA drie publieksevents in het kader van dit onderzoek gerealiseerd: Symposium Transformation Digital Art 2020, workshops voor de Documentation of Digital Art en UNFOLD Audience/Performer/Mirror.

Nieuwe technologieën en modellen voor distributie

LIMA verkent en toont wat door digitale ontwikkelingen aangestuurde veranderingen betekenen op het gebied van creatie, distributie, presentatie en duurzaamheid van mediakunst. LIMA wil toonaangevend zijn in haar aanpak. Dat betekent dat we niet alleen de veranderingen in beeld willen hebben en bijblijven, maar dat we vooral ook voorop lopen in de veranderingen.

In 2019 is LIMA een onderzoek gestart om live AV-werken, net art en complexe installaties in distributie te kunnen nemen. We nodigden onderzoekers Stefan Glowacki en Rachel Somers Miles uit om vanuit verschillende posities en perspectieven te reflecteren op en een belangrijke bijdrage te leveren aan, de vernieuwing van onze distributie service. Onder de noemer *Putting Distribution on the Map* werden het distributie veld en het veranderende landschap door hen in kaart gebracht. Het doel van het project was om de state-of-the-art distributie op internationaal niveau in kaart te brengen, door modellen te onderzoeken, analyseren en beoordelen zowel wat betreft de basale (technologische) distributiemethoden, maar ook de verdienmodellen die worden gebruikt voor videokunst, software-gebaseerde installaties, net art en live performances. Dit nam bijvoorbeeld de vorm aan van het verkennen van VoD-platforms, nadenken over 'het festival' of 'productie' voor installaties als model op zich, of welke nieuwe kansen en behoeften er zijn ontstaan voor door kunstenaars gemaakte videopresentaties online. Tijdens het onderzoek waren de belangrijkste vragen: wat zijn de best practices en meest uitdagende modellen ter inspiratie en wat kunnen we leren van degenen die minder succesvol zijn geweest? Het onderzoek werd opgedeeld in twee verschillende focuspunten om de nuances en behoeften van verschillende vormen te verkennen: Rachel Somers Miles coördineerde het project en onderzocht de distributie van videokunst, Stefan Glowacki onderzocht de distributie van meer complexe werken, inclusief software gebaseerde installaties en net art gericht op mogelijke strategieën voor distributeurs en verschillende distributie technologieën die worden gebruikt in verschillende ecosystemen.

Bij de start van het onderzoek werkte LIMA samen met het Europese samenwerkingsproject *On & For Production and Distribution*. Samen werd een uitgebreide vragenlijst opgesteld om gedetailleerd inzicht te krijgen in de distributieactiviteiten en organisatiemodellen van verschillende soorten distributeurs. LIMA legde deze uitgebreide vragenlijst voor aan leden van de internationale werkgroep DINAMO en nam een reeks diepte-interviews af met distributeurs en kunstenaars. LIMA en het distributieonderzoek maakten deel uit van een focusgroep die werd geleid door Vtape (Toronto) als onderdeel van een verkenning van het herzien van

hun digitale strategie; LIMA presenteerde het onderzoek en nam deel aan een paneldiscussie georganiseerd door Filmform in Zweden over de veranderende rol en kansen van videokunst-distributie; LIMA organiseerde een kennisuitwisseling met belangrijke distributeurs, waaronder vertegenwoordigers van Vtape (CA), EAI (VS), AV-Arkki (FI) en LUX (VK) om de kansen en uitdagingen van online presentatie en de impact van COVID-19 te verkennen op distributie. Verder organiseerden we uitwisselingen met galeries om manieren te verkennen voor galeries en distributeurs om actief samen te werken in de ondersteuning van hun gedeelde kunstenaars.

Het onderzoek heeft geleid tot nieuwe workflows en werkmethoden voor distributie. Het onderzoeksmateriaal voor het onderdeel complexe digitale werken is verzameld aan de hand van interviews en kritische reflectie op bestaande literatuur. Er is bovendien een reeks interviews afgenomen met onder meer Kristoffer Gansing (voormalig directeur van Transmediale); Nicola Triscott (directeur/CEO van FACT Liverpool); Nina Roehrs (oprichter van Roehrs & Boetsch Gallery in Zürich); verzamelaars Alain Servais en Hampus Lindwall; kunstenaars Olia Lialina, Dirk Paesmans, Harm van den Dorpel en Carlo Zanni. Er zijn nieuwe werken geproduceerd door Mark IJzerman en Sébastien Robert (*As above so Below*) en Zeno van den Broek die als documentatie en distributie case-studies ingezet werden. Door in contact te komen met een groot aantal belanghebbenden, door kennisuitwisseling activiteiten en door openbaar toegankelijke rapporten, illustreert het digitale kunst distributie project niet alleen het belangrijke en unieke werk dat distributeurs doen, en de noodzakelijke bijdrage die distributie biedt als een economisch- en presentatiemodel.

In het kader van het onderzoek verschijnen de volgende publicaties:

1. *Unstable Objects: over de mogelijkheid van distributiemodellen voor op software gebaseerde kunst*, onderzoekt de materiële kenmerken van digitale kunst en benadrukt hun relevantie voor hun integratie in dominante modellen; Identificeert tekortkomingen van de huidige samenstelling van de sector.
2. *Distribution and emergent economies of digital art* (maart 2021).
3. *Putting Distribution on the Map*: een publicatie die de reikwijdte en methode van dit onderzoeksproject articuleert en een reeks essays, reflecties en conversatie- / interview transcripties gericht op het verkennen van de veranderende mogelijkheden en uitdagingen van digitale distributie (april 2021).

Nieuwe technologieën en modellen voor kennisoverdracht en samenwerking

Nieuwe technologieën en modellen voor distributie

Om de haalbaarheid van een eventuele samenwerking tussen Mediakunst.net en Wikipedia te onderzoeken, zijn LIMA en Wikimedia Nederland in november 2019 een pilot gestart in samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam. De pilot was onderdeel van het mastervak 'Media Art History' dat onder leiding stond van professor Katja Kwastek. LIMA was initiator; directeur Gaby Wijers en programmamaker Sanneke Huisman leidden het project. Vanuit Wikimedia Nederland waren Michelle van Lanschot en Denise Jansen betrokken. Het doel van dit pilotproject was drieledig:

1. De omvang in kaart brengen van het mediakunstveld dat nog niet (goed) vertegenwoordigd is in de Nederlandse of Engelse Wikipedia (zowel kunstenaars als instellingen).
2. Het ontwikkelen van een lespakket/methode.
3. Een plan van aanpak opstellen voor de komende jaren voor zowel het genereren van meer content als het realiseren van de technische koppeling tussen de databases van Wikimedia en Mediakunst.net (duurzaam ontsloten via het e-depot van LIMA).

Tijdens de pilot is een inventaris gemaakt van alle kunstenaars op Mediakunst.net die nog geen artikel hebben op de Nederlandstalige en/of Engelstalige versie van de encyclopedie: van de 902 kunstenaars zijn er 356 op geen enkele manier op Wikimedia vertegenwoordigd. Uit deze lijst konden studenten een kunstenaar kiezen waarnaar zij onderzoek wilden doen. Vervolgens hebben zij onder begeleiding van LIMA en Wikimedia een artikel geschreven. Op basis van deze pilot is door LIMA en Wikimedia Nederland, en in samenwerking met Van Abbemuseum, RCE, Stedelijk Museum Amsterdam, NDE en DEN, een groot samenwerkingsproject opgezet voor 2021-2023.

KENNISOVERDRACHT EN EDUCATIE

Symposium Transformation Digital Art

Jaarlijks organiseert LIMA het symposium Transformation Digital Art. Dit symposium is een belangrijke ontmoetingsplek, wordt goed bezocht en (inter)nationaal gewaardeerd. Hier worden internationale praktijken, methoden, casestudies en tools gepresenteerd. LIMA vindt het daarbij belangrijk dat zowel institutionele (erfgoed, musea) als door kunstenaars en wetenschappers geleide initiatieven, traditionele en alternatieve strategieën een platform krijgen en elkaar ontmoeten en inspireren. TDA 2020 had als onderwerp het documenteren van digitale kunst. Het symposium, dat op 19 en 20 maart zou plaatsvinden, werd in verband met corona restricties gecancelled en verplaatst naar 2021. Een deel van de geplande workshops konden online doorgang vinden, deze vonden in juni plaats.

Deelnemers: **Vivian van Saaze** (Associate Professor in Conservation and Museum Studies, Maastricht University), **Gabriella Giannachi** (Professor Media Studies: Archival and Information Studies, Universiteit van Exeter), **Natalie Kane** (Curator Digital Design, Victoria and Albert Museum Londen), **Steve Benford** (Professor Collaborative Computing, Universiteit Nottingham), **Annet Dekker** (Assistent Professor Media Studies: Archival and Information Studies, Universiteit van Amsterdam), **Michelle Kasprzak** (Kunstenaar/Curator/Schrijver), **Marisa Olson** (Kunstenaar/Schrijver/Curator), **Martijn van Boven** (Kunstenaar/Docent), **Rachel Somers Miles** (Project Manager en Onderzoeker, LIMA) & **Stefan Glowacki** (Onderzoeker, LIMA), **Wiel Seuskens** (Technisch Manager, LIMA), **Lilli Elias** (Onderzoeker, LIMA), **Eoin O'Donohoe** (Digitale Conservering Analist, Beeld en Geluid), **Marcel Ras** (Program Manager, Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE)), **Sanneke Huisman** (Programma, LIMA), **Sandra Fauconnier** (Kunsthistoricus / Wikimedia), **Aymeric Mansoux** (Kunstenaar/Onderzoeker), **Julie Boschat Thorez** (Kunstenaar/Onderzoeker) and **Dušan Barok** (Kunstenaar/Onderzoeker), **Gerald van der Kaap** (Kunstenaar), **Mauricio Van Der Maesen de Sombreff** (Kunstenaar) and **Gaby Wijers** (Directeur, LIMA).

Lessen, workshops, ontwikkeling

LIMA brengt specialistische kennis over aan nieuwe generaties kunstenaars, curatoren, kunsthistorici, archivarissen en technici. De bij LIMA aangesloten experts verzorgden gastlessen voor diverse kunstacademies en universiteiten (zie bijlage). In 2020 is tevens

gewerkt aan een pakket van lessen en workshops voor academies en initiatieven waarvan **ArteZ, Gerrit Rietveld Academie en Creative Coding Utrecht (CCU)** gebruikmaken. Hierbij staat bewustwording van het belang van documenteren, archiveren en conservering van eigen werk centraal en worden de jonge kunstenaars in contact gebracht met en geïnspireerd door werk van pioniers en de door hen gebruikte technologie.

In het kader van het symposium en Documenting Digital Art vonden in juni gericht workshops over documentatie voor erfgoed specialisten en musea plaats. In performance en digitale kunst is documentatie de focus geworden van conserverings- en presentatie strategieën. Wat valt er te leren van praktijken binnen en buiten het museum? In juni vonden vier workshops online plaats:

1. Documenting installation: *Coloured Sculpture* (2016) van Jordan Wolfson door Patricia Falcao (Time-based Media Conservator, Tate). Gemodereerd door Gaby Wijers (directeur, LIMA). Coloured Sculpture is een grootschalige installatie waarin een twee meter hoge, cartoonachtige pop in een theatrale boxring over de vloer wordt gesleept en op de grond wordt geslagen. Het werk is gewelddadig en zelfvernietigend. Naast de systemen en componenten werden ook alle betrokken personen in kaart gebracht. Begrijpen wie deze mensen zijn, wat ze weten en doen is essentieel voor conservering en toekomstige tentoonstellingen.
2. Documenting net art: *untitledinternet.com* (2012) van Constant Dullaart & Documenting *Mouchette* (1996 - nu) van Martine Neddam door Mila van der Weide (assistent conservering en documentatie, LIMA) & Patricia Black (onderzoeker, LIMA). Gemodereerd door Gaby Wijers. Net art wordt niet als object beschreven maar veel meer aan de hand van elementen en relaties tussen verschillende elementen zoals kunstenaar, publiek, ruimte en tijd. Wat willen we ons herinneren en mee naar de toekomst nemen van deze werken en hoe kunnen we documentatie daarvoor inzetten waren de centrale vragen. Dit geldt ook bij performances.
3. Documenting performance: *Your face is/ is not enough* (2016) van Kevin Beasley door Ana Ribeira (Time-based Media Conservator bij Tate) & Louise Lawson (Conservation Manager bij Tate). Gemodereerd door Gabriella Giannachi. Deze performance bevat unieke sculpturale rekvisieten zoals maskers en megafoons die na de performance tentoongesteld worden. Voor het activeren van dit kunstwerk is een oproep voor 13 kunstenaars en de betrokkenheid van het kunstenaarsatelier vereist. TATE gebruikt drie tools om grip

te krijgen op onderwerpen als tijd, ruimte, documentatie etc. Dit zijn the Performance Specification, the Activation Report en the Map of Interactions. Veel mediakunstwerken zijn gebaseerd op onderzoek en specifieke thema's, deze context is van essentieel belang bij de conservering en documentatie van het werk.

4. Documenting *Naked on Pluto*: Collaborative Experimental Publishing as an Art Preservation Strategy door Aymeric Mansoux, Julie Boschath Thorez en Dušan Barok (kunstenaars / onderzoekers). Gemodereerd door Annet Dekker. De kunstenaars/onderzoekers hebben drie verschillende contexten van het werk en onderzoek naar privacy in tijden van sociale media in kaart gebracht en gedistribueerd gepubliceerd.

Bewustwording en kennisoverdracht gebeurde ook op internationale symposia zoals MAPS van Ludwig Museum in **Boedapest**, *Economy-thologies: MoneyLab#X* School of Design, College of Design and Social Context, **RMIT University, Australia** en met langdurige gast docentschappen bij Universiteiten van Amsterdam, Leiden, Utrecht, Wenen en Exeter. Nieuw was de samenwerking met Artez en NXP (stichting LINK) en de intensieve samenwerking met PolakVanBekum.

The City as Performative Object

Door de lockdown is de manier waarop mensen zich door de stad bewegen veranderd. Deze verandering is het onderwerp van de workshop *The City as Performative Object*. Tijdens vier online workshop sessies onder leiding van Esther Polak en Ivar van Bekum werd door middel van artistieke praktische experimenten ingegaan worden op de vraag: is onze omgeving bepaald door de bewegingen van onszelf en de dingen om ons heen? Deelnemers voerden het veldwerk zowel binnenshuis als buiten uit. De richtlijnen van het RIVM vormden de kern van het onderzoek: welke invloed hebben de richtlijnen op de mobiliteit en de performativiteit van de (stedelijke) ruimte? Het workshopprogramma bestond uit theorie, bijzondere films, gesprekken met filmmakers, discussie en uitwisseling. De werkmethode heeft een theoretische basis en gaat onder meer in op de theorie over performativiteit van de Amerikaanse filosofe Judith Butler. De afsluitende uitzending van het workshopprogramma onderdeel van LIMA Online.

SAMENWERKING

Samenwerking staat hoog in het vaandel bij LIMA. Netwerken is het DNA van de organisatie: alleen dankzij de (uitwisseling van) kennis en input van velen kunnen we inhoudelijk, technisch, wetenschappelijk en artistiek werken en bijdragen aan de hoge veranderlijkheid, innovatie en nieuwe mediakunst ontwikkelingen van ons veld, met ons veld. We werken met uiteenlopende partners (mix van groot, klein, internationaal en soorten organisaties) van grote instituten als **TATE** en **Het Nieuwe Instituut** tot technische bedrijven als **NXP**, academies, universiteiten en mediakunst-initiatieven als **CCU** en **Sonic Acts**.

Met de verschillende distributeurs verenigd in **DINAMO** is een intensieve uitwisseling op het Internationaal Film Festival Rotterdam en Filmfestival Oberhausen. LIMA is lid van **interactieve producenten (IPN)**, dat in 2020 verder ging onder de naam **Nederlandse Audiovisuele Producenten Alliantie (NAPA)** met als doel de gemeenschappelijke belangen van haar leden te behartigen en het productieklimaat te versterken. Gezamenlijke belangenbehartiging is essentieel, LIMA is lid van Kunsten 92 en De Zaak Nu.

Samenwerking betekent ook dat we actief deelnemen in verschillende overleggen in de kunst-, technologie, museale-, wetenschaps en erfgoedsector: LIMA maakt deel uit van de domeinraad van het Audiovisueel Archieven Netwerk (**AVAnet**), is voorzitter van **GAMA** Gateway to Media Art Archives en neemt deel aan het **International Network for the Conservation of Contemporary Art (INCCA)**. We zijn gewaardeerde partner in het **Netwerk Digitaal Erfgoed**, de **Stichting Behoud Moderne Kunst**, het **Netwerk Design en Digitale Cultuur Archivering**, de **Inventarisatie Nalatenschappen voor Kunstenaars en Ontwerpers** en stemmen af met **DEN**. Op 17 december 2020 werd het Netwerk officieel gelanceerd met een online programma waar het activiteitenprogramma van het netwerk werd gepresenteerd. Voor de lancering werden 4 clips gemaakt, waarvan een van LIMA als essentiële partner in dit netwerk.

Tot slot is LIMA is mede-initiatiefnemer van **POi**, Platform Ontwikkelinstellingen Amsterdam, een samenwerking van vijftien cultuurinstellingen in Amsterdam waaronder **The Beach**, **STEIM** en **Waaq Society** en **MOKER** de krachtenbundeling van de beeldende kunst in Amsterdam waaronder **de Appel**, **If I Can't Dance...** en van **Het HEM**.

PUBLICITEIT EN PUBLIEKSBEREIK

In januari 2020 ging LIMA bij LAB111 van start met het publieke programma UNFOLD: Audience/ Performer / Mirror en een nieuw seizoen Cultural Matter met Martine Neddham. Voor **Metropolis M** deed Lena van Tijen verslag van UNFOLD: Audience/Performer/Mirror. LIMA nodigde schrijver Sietske Roorda uit om te reflecteren op het publieke evenement UNFOLD.

Na half maart konden geen evenementen meer plaatsvinden vanwege COVID-19 en vonden alle publieke programma's voortaan online plaats. Met het nieuwe programma LIMA Online en online workshops groeide het bereik van LIMA zowel nationaal als internationaal.

In 1969 schreef de Amerikaanse kunstenaar Mierle Laderman Ukeles haar 'Manifesto for Maintenance Art' met het statement: *"Maintenance is a drag – it takes all the fucking time. The mind boggles and chafes at the boredom. The culture confers lousy status on maintenance jobs = minimum wages, housewives = no pay."* Haar werk is zeker nu relevant. Kunsthal in samenwerking met LIMA gaven Miriam Wistreich en Sanneke Huisman de opdracht tot het schrijven van een essay over onderhoud, technologie en zorg voor kunstwerken in de serie Patterns in Resistance by curator of digital content Miriam Wistreich; [an essay on maintenance, technology and care in and for artworks](#) in collaboration with [LIMA](#).

Collega instellingen Netwerk Digitaal Erfgoed, PACKED, TRACKS en AVA_NET deelden aankondigen voor Transformation Digital Art Symposium 2020, helaas kon het symposium geen doorgang vinden. Er verschenen meerdere reviews over de publicatie A Critical History of Media Art in the Netherlands (verschenen eind 2019) waaronder in Metropolis M geschreven door Floor van Luijk. Elena Lombardo schreef het uitgebreide artikel 'Mediakunst: het verzamelen van de toekomst' het blad COLLECT en interviewde directeur Gaby Wijers over het verzamelen van mediakunst. In maart publiceerde Medium.com een [artikel](#) over CCU's Art Machines programma in samenwerking met LIMA. In april, vlak na de eerste lockdown, kwam een uitgebreid stuk online van de Volkskrant '[De kunst van het online ontroeren: een spoedcursus](#)' door Alex Burghoorn, waarin de Digitale Canon werd genoemd. Het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) publiceerde meerdere onderzoek in samenwerking met LIMA. In de rapporten [Software-](#)

[archivering en de Nederlandse erfgoedsector](#) en [Bedreigd digitaal erfgoed op fysieke dragers](#) werd LIMA als case study opgenomen uitgelicht. Ook werd LIMA zowel uitgelicht in de publicatie van Vasulka Kitchen in BRNO Center for New Media Art als in de Vasulka Kitchen cooking reader waar Gaby Wijers aan bijdroeg met het artikel 'Péče o umění nových médií v Nizozemí, krátký přehled' (Taking care of media art in the Netherlands: a brief history).

DeFKa Research SC, het essayistisch platform voor transdisciplinair onderzoek, publiceerde het stuk 'Duurzame opslag en ontsluiting van digitale kunst' geschreven door LIMA directeur Gaby Wijers. Voor de lancering van het Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur in december werd een serie filmpjes geproduceerd, een ervan is van LIMA.

In 2020 publiceerde LIMA verschillende onderzoeken, rapporten en artikelen. Waaronder de case study over het internet kunstwerk Mouchette van Martine Neddham, geschreven door Patricia Black. Een onderzoek door Lily Elias over het creatieve proces en presenteren van live mediakunst performances met daarin interviews opgenomen met Mark IJzerman en Zeno van den Broek. Stefan Glowacki deed onderzoek naar nieuwe vormen van distributie van digitale kunst en Sanneke Huisman schreef over het project [Digital Canon!? Digital Art in the Netherlands 1960-2000 voor Journal of Strategic Innovation and Sustainability \(Vol. 15 No. 1\)](#). Naar aanleiding van de online workshops Documenting Digital Art werden samenvattende verslagen gepubliceerd: [Documenting Colored Sculpture](#), [Documenting net art](#), [Documenting Performance](#), [Documenting Naked on Pluto](#).

BEREIK ONLINE KANALEN

Instagram

LIMA heeft nu 2.500 geëngageerde volgers op Instagram, dat zijn er 500 meer dan begin 2019. Hier promoten we onze verschillende evenementen en tonen we de kunstwerken die door ons worden gedistribueerd, onderzocht of geconserveerd. Zo werd onze programmering gepromoot, die zich in de loop van 2020 naar online verplaatsen door de omstandigheden rondom COVID-19. Met Instagram-verhalen heeft LIMA vast kunnen leggen en weer kunnen geven wat er live gebeurt tijdens een online evenement, en aankomende evenementen kunnen promoten Instagram-posts, met name Instagram-verhalen, worden vaker wel dan niet gedeeld door de kunstenaars, instellingen, platforms en ontwerpers die aan de posts zijn gekoppeld, waardoor extra bereik wordt gecreëerd.

LinkedIn

Het LinkedIn profiel van LIMA is met name gericht op het professionele veld. De updates omvatten vacatures, stages, nieuws en updates van lopende of afgeronde onderzoeksprojecten en nieuws van evenementen gericht op professionals op het gebied van conservering, distributie en documentatie van mediakunst. Het jaarlijkse Transformation Digital Art Symposium is daar een voorbeeld van. LIMA gebruikt LinkedIn ook voor specifieke community oproepen ter ondersteuning van kunstenaars, bijvoorbeeld ter herinnering aan de gratis beschikbare Artwork Documentation Tool. In 2020 heeft het LinkedIn-profiel van LIMA nam het aantal volgers organische en aanzienlijk toe. Het aantal volgers staat nu op 246, in 2019 waren dat er minder dan 150.

Facebook

LIMA heeft er vanaf december 2019/begin 2020 ongeveer 1.000 volgers bij gekregen op Facebook, wat bijna het dubbele is van de toename van nieuw verworven volgers ten opzichte van het voorgaande jaar. LIMA heeft eind 2020 5.443 volgers op Facebook en in totaal 5.101 likes.

YouTube

Het YouTube kanaal van LIMA heeft de belangrijkste verandering in 2020 doorgemaakt. Vanwege de pandemie besloot LIMA om alle programmering online voort te zetten, wat leidde tot de oprichting van het LIMA Online. Met momenteel 533 abonnees groeit het YouTube kanaal van LIMA maandelijks met tientallen volgers. De hoge mate van betrokkenheid is ook zichtbaar in het aantal views van de online programmering. Om enig perspectief te geven, variëren de weergaven per stream ergens tussen de 120 en 917. Deze aantallen nemen maandelijks toe met nieuwe kijkers die live evenement streams terug kijken.

Nieuwsbrief

LIMA verstuurt minimaal maandelijks een nieuwsbrief naar meer dan 2.700 abonnees en contacten. De nieuwsbrief is bedoeld voor een groter publiek van kunstliefhebbers, maar ook voor een specifiek publiek, waaronder kunstenaars, professionals uit de mediakunst en de pers. De nieuwsbrief geeft updates over nieuwe en lopende projecten, publieke programma's, evenementen, symposia en workshops. De nieuwsbrief geeft ook informatie over wat er nieuw is in de LIMA collectie en waar de werken worden getoond. Daarnaast deelt de nieuwsbrief open oproepen die LIMA als waardevol beschouwt voor de gemeenschap van kunstenaars, studenten en professionals die in het veld werken. De nieuwsbrief bereikt ook de pers om grotere evenemen-

ten te communiceren, zoals de aftrap van UNFOLD: Mediation and Remediation of media art, re-enactment and reinterpretation en het Transformation Digital Art Symposium.

Naast de algemene nieuwsbrief verstuurt LIMA uitnodigingen voor workshops, het jaarlijkse symposium en andere programma's die in aantocht zijn. Zo is in 2020 voor elke editie van Cultural Matter en LIMA Online een nieuwsbrief verstuurd.

Website

De LIMA website werd in 2020 200.893 keer bezocht, een aanzienlijke stijging ten opzichte van vorig jaar (164.826 bezoeken). De toename van LIMA's websitebezoek kan direct worden gekoppeld aan het online verplaatsen van de programmering. Het hoogste bezoekerspiek was in mei 2020 (26.459 bezoeken), de maand van de online editie van Cultural Matter met werk van Rafaël Rozendaal, en de drukbezochte boekpresentatie van *A Critical History of Media Art in Netherlands* in samenwerking met Jap Sam Books.

SAMENWERKINGEN

Amsterdam Art Calendar

Sinds medio 2018 is LIMA aangesloten bij de Amsterdamse kunst agenda en kalender van Amsterdam Art. De Amsterdam Art calendar komt een keer per twee maanden uit en wordt fysiek gedistribueerd door heel Amsterdam en ligt bij verschillende musea, instituten, galeries en andere culturele initiatieven. Het tentoonstellings- en activiteitenprogramma van LIMA is hierin opgenomen. De agenda is tevens online te vinden.

LAB111 & Cineville

LIMA is gevestigd in LAB111, een culturele broedplaats waarin veel culturele en creatieve organisaties gevestigd zijn. De evenementen die plaatsvinden in het gebouw worden aangekondigd op de website www.lab111.nl. Op de website kunnen bezoekers voorafgaand aan onze events evenementen al online een kaartje kopen of reserveren. Bezoekers met een Cinevillepas kunnen alle LIMA evenementen gratis bezoeken.

LAB111 & Cineville

We Are Public is altijd geïnteresseerd geweest in de verschillende activiteiten en evenementen van LIMA. Zo werden een aantal events geselecteerd door We Are Public-redacteuren voor het Amsterdam

programma, deze avonden waren daarmee vrij toegankelijk voor We Are Public leden. Een doelgroep die mogelijk nog niet eerder bij LIMA is geweest en daarmee nieuw publiek dat LIMA graag wil bereiken.

Bezoekersaantallen

Cultural Matter kende in 2019-2020 zijn tweede seizoen. We verwachten daardoor meer bezoekers - en die verwachtingen kwamen uit. De fysieke Cultural Matter avonden en tentoonstellingen werden in 2020 bezocht door ongeveer 4.500 mensen. Mede door de verandering naar het online format steeg het totaal aantal bezoekers voor online Cultural Matter evenementen in 2020 naar meer dan 12000 bezoekers (totaal aantal stream weergaven). Dat is een enorme stijging ten opzichte van Cultural Matter 2017-2018.

Samen met Jap Sam Books organiseerde LIMA een reeks van vier evenementen voor de boekpresentatie van "A Critical History of Media Art in the Netherlands", onder redactie van Sanneke Huisman en Marga van Mechelen. Deze evenementen maakten deel uit van het LIMA Online programma. In de week van 18-22 mei namen LIMA, V2, IMPAKT en STEIM elk deel om een online programma te presenteren met werken uit de collectie van een aantal belangrijke instellingen en festivals die in de publicatie worden besproken. In totaal reageerden 1,3K mensen op het Facebook evenement voor de reeks evenementen. De vier evenementen werden gezamenlijk in totaal 1.600 keer bekeken, variërend van 281 tot 613 keer bekeken per stream.

Het totaal aantal bezoekers voor LIMA in 2020 was ca. 16.000 waarvan ongeveer 50 % online bezoekers voor LIMA Online evenementen (inclusief Cultural Matter) in 2020.

Op 15 januari nodigde LIMA **Keren Cytter, Jan Robert Leegte, Emile Zile** e.a uit om hun versie van Dan Grahams Audience / Performer / Mirror te presenteren tijdens UNFOLD. In totaal reageerden 238 mensen op het Facebook evenement en woonden 119 mensen het evenement bij (inclusief sprekers, gastenlijst en crew).

Workshops en expert meetings

LIMA heeft in 2020 een aantal workshops en expertmeetings georganiseerd hierbij een paar met verschillen in bezoekersaantallen. Tijdens de fysieke expertmeeting van Curating Documentation/Documenting Digital Art bij LIMA op 15 januari kwam een internationale groep van 12 deelnemers samen; ook de workshops van *The City as Performative Object* in samenwerking met **Esther Polak en Ivar van Bekkum** trokken

12 participanten. In juni 2020 zette LIMA het programma Conservation and Preservation, onderdeel van het langlopende project Documenting Digital Art, voort met een reeks van vier online workshops. Deze workshops vormden een onderdeel van LIMA's jaarlijkse Transformation Digital Art symposium, dat last minute is afgelast vanwege het Coronavirus. Per workshop werd de maximale capaciteit van 50 deelnemers en 10 participanten bereikt.

BEDRIJFSVOERING EN FINANCIËN

LIMA is in de afgelopen jaren organisch gegroeid. Van pioniers initiatief naar basisorganisatie op weg naar structurele organisatie. LIMA is gestart met distributie- en conserverings diensten, onderzoek en ontwikkelprojecten. In de afgelopen jaren heeft LIMA zich op verzoek van het veld daarbij gericht op presentatie en zichtbaarheid van digitale kunst. Dit beleid werd bestendigd in de afgelopen periode. LIMA heeft naast de constante activiteiten en diensten (gegenereerd met eigen inkomsten) op het gebied van conservering en distributie, een samenhangend pakket aan projecten, presentatie- en onderzoeksactiviteiten ontwikkeld en uitgevoerd die met subsidie worden gefinancierd. Conservering, distributie en onderzoek zijn verder geïntegreerd. Door presentaties werd meer zichtbaarheid gegenereerd.

De programma en onderzoeksactiviteiten en diensten zijn onlosmakelijk verbonden en lopen vloeiend in elkaar over. Naast de klassieke methoden voor presentatie, conservering en archivering onderzoekt LIMA continu nieuwe methoden en alternatieven om digitale kunst te archiveren, te presenteren, te documenteren om zo het belang en de betekenis van de werken en archieven in haar tijd en context blijvend te kunnen presenteren. LIMA is voor ontwikkeling, onderzoek, presentatie en fair practice tot nu toe naast eigen inkomsten in grote mate afhankelijk van projectfinanciering. De organisatie heeft ieder jaar geïnvesteerd om de structurele werkzaamheden die nodig zijn voor distributie en conservering van mediakunst te kunnen waarborgen; projecten om het netwerk te ontwikkelen, te kunnen innoveren, zichtbaar te zijn en kunstenaars te ondersteunen. De kosten van LIMA bestaan verder hoofdzakelijk uit overhead, technische infrastructuur en gekwalificeerd en ervaren personeel. Vanaf 2019 is veel aandacht uitgegaan naar professionalisering van de organisatie en een robuuste bedrijfsvoering, vernieuwing van de bedrijfsprocessen,

kennisoverdracht en -borging. In februari 2020 startte Vevi van der Vliet in samenwerking met Agnes Vugts (RaadZaam) het onderzoek naar de praktijk van LIMA aan de hand van de code Fair Practice (Solidariteit, Duurzaamheid, Diversiteit, Vertrouwen en Transparantie) met een extra accent op scholing en kennisoverdracht. Op 16 april vond een workshop hierover met het hele team plaats. Dit werd mogelijk gemaakt met een bijdrage van het SCI.

Financiën

In 2020 werd LIMA opnieuw meerjarig ondersteund door het Stimuleringsfonds voor de Creatieve Industrie voor de programmatische onderzoek en ontwikkeling en door het Amsterdams Fonds voor de Kunst voor ontwikkeling en bedrijfsvoering. LIMA is Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Het Amsterdam Fonds voor de Kunst dankbaar voor het vertrouwen en de financiële bijdrage voor 2020. Er is een goede band met een publieke fondsen ontwikkeld en onderhouden. Zo ondersteunen Het Amsterdams Fonds voor de Kunst, de experimenteerregeling van het Mondriaan Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en de Stichting Niemeijer Fonds ons programma Cultural Matter. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie maakt onderzoek en ontwikkeling mogelijk; nieuwe technologieën distributie complex werk, dynamisch archiveren, emulatie en documentatie, onderzoek kennisoverdracht en samenwerking en draagt bij aan ons jaarlijks programma van presentaties en talentontwikkeling. Het Netwerk Digitaal Erfgoed leverde een substantiële bijdrage voor gezamenlijk onderzoek. Ontwikkeling, producties en presentaties voor het programma UNFOLD werden ondersteund door het Mondriaan Fonds. En met University Exeter is een meerjarige samenwerking voor het project Documentation Digital Art.

Zoals uit de jaarrekening blijkt, is in 2020 het resultaat met 5411 positief geëindigd. Wij hebben in 2020 snel geschakeld zodat de vaste kosten, mede door een extra coronabijdrage met aanvullende ondersteuning door het Stimuleringsfonds, betaalbaar bleven. We werden instaat gesteld en hebben met deze steunmaatregel de uitstaande royalties aan kunstenaars uitgekeerd en hebben de betrokken freelancers kunnen behouden.

De continue ontwikkelingen en veranderingen van de digitale techniek en kunstenaarspraktijk hebben het nodig dat LIMA daarin blijft investeren. Knelpunten die zich voordoen in de organisatie en de ontwikkeling hebben met name te maken en met het ontbreken van infrastructuur en structurele ondersteuning in het institutionele veld.

Personeel

LIMA is kleinschalig en hybride: dat maakt ons daadkrachtig en wendbaar. LIMA bestaat uit een klein vast maar flexibel team met daaromheen een aantal freelancers en een inhoudelijk klankbordgroep met experts uit het veld. De achtergrond van de specialisten is zeer verschillend: van kunstgeschiedenis tot informatica en filmgeschiedenis, en van beeldend kunstenaars, tot ingenieurs en filosofen. Directeur/bestuurder Gaby Wijers wordt in de structurele activiteiten bijgestaan door de volgende specialisten; Sanneke Huisman (VU, presentatie en programma), Theus Zwakhals (UU, distributie), Kees Fopma (HKU, digitalisering en conservering), Wiel Seuskens (HKU, software based technische infrastructuur en onderzoek), José Biscaya (Sandberg Instituut, productie en techniek), Mila van der Weide (UvA, registrar en onderzoeksmedewerker), Joost Dofferhoff (UvA, vervangend registrar vanaf december), Manique Hendricks (UvA, tot april communicatie, vanaf april junior conservator), Maija Jussila (vanaf april communicatie) Rachel Somers Miles (UvA projectleiding onderzoek) en Vevi van der Vliet (AHK zakelijke leiding). Wijers, Van der Weide, Hendricks en Zwakhals zijn in dienst van de stichting.

Vanaf april 2020 werd het met steun van het Mondriaan Fonds mogelijk Manique Hendricks aan te stellen als junior conservator; Maija Jussila verzorgde vanaf dat moment de social media en overige publiciteit. In 2020 werd het team bijgestaan door onderzoekers Patricia Black (Master Film and Television (NOVA, Portugal) en Bachelor in Audiovisual (SENAC/SP, Brazil) via het Erasmus EU Programma: onderzoek naar Mouchette van Martine Neddham) en Stefan Glowacki (Bachelor Fine Arts School of the Art Institute in Chicago | new media onderzoek nieuwe technologieën voor distributie van digitale kunst). Monika Szűcsová (Phd. student Masaryk Universiteit Brno, Tsjechië: onderzoek naar Annie Abraham's Being Human) Lilli Elias (Universiteit van Amsterdam: Documenting the Creative Process for Live Audio-Visual Performances). Joost Dofferhoff (Universiteit van Amsterdam P&P: onderzoek naar gegenereerde kunst en het werk van Driessens en Verstappen). Het was een heftig jaar met veel schakelen, incasseren en persoonlijk drama, met veel aandacht voor de personele en financiële situatie. Zo kon Mila van der Weide door ziekte vanaf september haar werk niet meer uitvoeren, Joost Dofferhoff nam haar werk vanaf december waar, en was Theus Zwakhals negen weken in het najaar uit de roulatie wegens ziekte.

Raad van toezicht

LIMA heeft een raad van toezicht, volgt de Code Cultural Governance en heeft de ANBI status. De Raad van Toezicht wordt gevormd door Sharon Oldenkotte-Vrolijk (voorzitter) Hans Schamlé (penningmeester) en Carla Hoekendijk (secretaris). Directeur/bestuurder Gaby Wijers heeft geen betaalde neveninkomsten, wel onbetaalde bestuursfuncties bij GAMA, Nan Hoover Foundation, Stichting Stansfield/Hooykaas, LINK, Dropper en VET. LIMA volgt de fair practice code. LIMA is zich bewust van het feit dat het personeel en raad van toezicht over het algemeen wit en hoogopgeleid is en ook de meeste kunstenaars die aan LIMA verbonden zijn dit zijn. Qua gender, seksuele oriëntatie, nationaliteiten en zover bekend religie, zijn de organisatie en de verbonden kunstenaars sinds de jaren 1970 bij uitstek zeer divers en blijven wij streven dit te behouden door de open en collectieve manier van werken. De wens is dit te weerspiegelen in programma, publiek, personeel en raad van toezicht leden. Vanaf 2021 heeft LIMA een werkgroep diversiteit en inclusie en wordt een specifiek beleid gemaakt en uitgevoerd.

TOEKOMST

Er is een steigende aandacht voor (het erfgoed aan) media kunst en de behoefde van de nieuwe nieuwe generatie. LIMA heeft een sleutelrol in het veld. Wij zijn dankbaar voor de structurele steun van het AFK voor 2021 - 2024 en de projectondersteuning van het Mondriaan Fonds en PICA.

Ons toekomstplan is gericht op het continueren, verder ontwikkelen en profileren van onze kennis, diensten en kwaliteiten tot expertisecentrum, lab en presentatieplek voor digitale kunst.

De mogelijkheden voor LIMA zijn groot: er is een groeiende vraag naar haar kennis, diensten en samenwerking voor onderzoek, ontwikkeling en presentatie. Om deze duurzaam te kunnen ontwikkelen en implementeren is gerichte versterking in de vorm van structurele ondersteuning of anderszins een vliegwiel nodig. Zodat digitale kunst, kunstenaars en collecties ook in de toekomst zichtbaar en begrijpbaar blijven. Op basis van zelfvertrouwen gaan we de komende tijd onze positie en plannen verder uitwerken. We kijken er naar uit om dat samen met onze stakeholders te doen! Een eerste aanzet is opgenomen in de bijlagen.

BIJLAGEN

Jaarrekening

De mediamaatschappij een historisch bewustzijn schoppen

Activiteitenoverzicht

Nieuw in distributie

Distributieoverzicht

PROGRAMMA LIMA ONLINE

Logos fondsen en conserveringpartners

JAARREKENING 2020

LIMA verkorte jaarrekening

Activa		Passiva	
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa	31.372	Eigen vermogen	
		- algemene reserve	-1.474
Immateriële vaste activa	51.549	Kortlopende schulden	
Vorderingen		- crediteuren	5.327
- debiteuren	43.176	- nog te betalen bedragen	25.795
- nog te ontvangen subsidies	43.543	- nog te betalen royalties	74.607
- overige vorderingen	10.119	- belastingen en premies	2.213
* Totaal vorderingen	96.838	- vooruit ontvangen subsidie	44.132
		- vooruit ontvangen bedragen	28.422
Liquide middelen	72.264	- Lening Cultuur + Ondernemen	40.200
		- Overige kortlopende schulden	32.800
		* Totaal kortlopende schulden	253.496
<hr/>		<hr/>	
TOTALEN	252.023	TOTALEN	252.023
BATEN		LASTEN	
Directe opbrengsten	222.070	Beheerlasten	
		- personeelskosten	39.670
		- materiële lasten	218.966
Subsidies	332.172	* Totaal beheerlasten	258.636
Bijdragen uit private middelen	10.000	Activiteitenlasten	
		- personeelskosten	230.262
		- overige lasten	72.323
		* Totaal activiteitenlasten	302.585
<hr/>		<hr/>	
		TOTAAL DER LASTEN	561.221
		RENTEBATEN EN -LASTEN	0
<hr/>		<hr/>	
TOTAAL DER BATEN	564.242	EXPLOITATIESALDO	3.021

DE MEDIAMAATSCHAPPIJ EEN HISTORISCH BEWUSTZIJN SCHOPPEN

De geschiedenis van mediakunst wordt geschreven waar we bijstaan, maar nu dreigt ze ons te ontglippen. De pioniersgeneratie van mediakunstenaars, technici en curatoren is aan het verdwijnen, en daarmee hun kennis. LIMA is een van de weinige organisaties wereldwijd die dit erfgoed actief beschermt en een toekomst geeft.

Door Edo Dijksterhuis

Van de eerste commercieel verkrijgbare videocamera tot een smartphone in iedere hand beslaat een periode van slechts zestig jaar. In de tussentijd is de wereld grotendeels gedigitaliseerd en verbonden via het steeds verder uitdijende internet. We leven met en grotendeels ook via schermen. Dat is tijdens de corona pandemie alleen maar versterkt. We volgen lessen, onderhouden contacten, vergaderen en borrelen zelfs via het scherm van onze laptop of telefoon. Digitale communicatie is niet alleen genormaliseerd, het is zelfs de norm geworden.

Hetzelfde geldt voor de voortbrengselen van het digitale domein. Virtual commodities zijn allang niet meer de niche interesse van fanatieke gamers en de groep amateurbeleggers die handelt in Bitcoins of Ethereum groeit met de dag. Ook digitale kunst, die lange tijd buiten het gezichtsveld van het grote publiek viel, wordt beter begrepen en gewaardeerd. Voor sommige werken wordt zelfs diep in de buidel getast. De record veilingopbrengst voor *Everydays – The First 5000 Days* van Beeple, ruim \$69 miljoen, is het meest recente voorbeeld.

Maar dat is een uitzondering en dat is, als je er even over nadenkt, eigenlijk verbijsterend. We leven in toenemende mate in een mediamaatschappij, maar de kunst die daarbij hoort, er commentaar op levert en betekenis aan geeft, valt een ronduit stiefmoederlijke behandeling ten deel. Mediakunst is ondervertegenwoordigd in reguliere kunstinstellingen, in de programmering maar vooral in de conservering. Daardoor dreigt het totale verlies van een kunstvorm uit de vroege tijden van onze postindustriële, digitale samenlevingen. Het onvermogen om de eerste voorbeelden van mediakunst te bewaren en op zinvolle wijze te ontsluiten, zal een gapend gat slaan in het collectieve geheugen van onze huidige tijd.

Heel veel digitale kunstwerken hebben een korte levensduur. Als niemand zich over hen ontfermt door ze te verzamelen en onderhouden, worden ze ingehaald door de technologische ontwikkeling en zijn ze binnen de kortste keren obsoleet. De geschiedenis van het jongste artistieke medium wordt geschreven waar we bijstaan, maar dreigt op die manier grotendeels te verdwijnen.

Gelukkig zijn er instellingen die daar iets tegen doen. In Duitsland werpt ZKM | Center for Art and Media Karlsruhe zich op als hoeder van het mediakunst erfgoed. Het ZKM functioneert als museum, maar opereert door de nauwe verbondenheid met de lokale universiteit ook op het snijvlak van wetenschap en kunst. Daardoor staan niet alleen beheer en behoud hier centraal maar ook productie, onderzoek en duiding.

Nederland kent dit soort medium-specifieke kenniscentra op het gebied van keramiek, textiel en film, maar een instelling vergelijkbaar met ZKM ontbreekt. Het beschikt echter wel over een partij die alles in huis heeft om eenzelfde rol te spelen: LIMA.

LIMA heeft tot doel mediakunst te verzamelen en die nu en in te toekomst te delen. De organisatie investeert veel in conservering en draagt actief kennis over omtrent digitale conservering, die zich in hetzelfde razende tempo ontwikkelt als de mediakunst zelf. Zonder LIMA's voortdurende onderzoek gaat niet alleen het historisch media-erfgoed onherroepelijk verloren maar ook de mediakunst die vandaag en morgen wordt geproduceerd.

Collectie van wereldfaam

De Amsterdamse instelling heeft een eigen collectie van ruim drieduizend werken, van vroege videokunst tot websites en VR-werken. Daarnaast beheert LIMA mediakunstwerken van musea, bedrijfscollecties en particuliere verzamelaars. Het is daarmee mondiaal een de grootste en belangrijkste collectiecentra in zijn soort. In het buitenland geniet LIMA dan ook wereldfaam.

LIMA borduurt voort op het werk van andere instellingen en organisaties die teruggaan tot de begindagen van het medium. In de jaren '70 werd er gepionierd in Maastricht (Agora Studio), Rotterdam (Lijnbaan-centrum) en Amsterdam (Videoheads, Montevideo en De Appel). In het daaropvolgende decennium werd de kunstenaarsvereniging Time

Based Arts omgevormd tot een stichting, die op grote schaal werken verzamelde. De stichting fuseerde in 1994 met instituut voor media-kunst MonteVideo tot het Nederlands Instituut voor Mediakunst (NIMk).

Deze instellingen hebben in de emancipatie van de Nederlandse mediakunst een centrale en vaak beslissende rol gespeeld. Voor die emancipatie waren vier dingen nodig: interessante kunst, een technisch kwalitatief goed product, een ontvankelijk publiek en een voortdurende voeding van onderzoek naar de artistieke mogelijkheden van elektronische media. Gedurende bijna twintig jaar zorgde NIMk ervoor dat aan die vier voorwaarden werd voldaan. Toen in 2013 de subsidie werd gestopt, hield het NIMk op te bestaan en richtte een deel van de medewerkers de onafhankelijke organisatie LIMA op om de collectie en conserveringskennis opnieuw vorm te geven.

LIMA is de enige plek in Nederland waar systematisch mediakunst wordt verzameld. Het bewaren, bewaken en vertonen van dit unieke erfgoed is de primaire taak van de organisatie. Nu is conservering van mediakunst veel intensiever en ingewikkelder dan het behoud van bijvoorbeeld keramiek, schilderijen of zelfs kleurenfoto's die erom bekend staan snel te verkleuren. Mediakunst leent zich niet voor generieke conserveringsmethoden en vrijwel ieder kunstwerk vraagt om een aanpak op maat. De verscheidenheid aan dragers is duizelingwekkend. Ze kunnen worden aangetast door mechanische stress of bitrot en instabiel worden, waardoor het noodzakelijk is hun inhoud over te zetten op meer courante dragers. Dat geldt zeker voor werken die gemaakt zijn met technologie die in onbruik is geraakt en dus niet makkelijk afspeelbaar zijn. Net als de mediakunst zelf drijft conservering - en daarmee toekomstige presentatie - op een actief, permanent onderzoek naar methoden en technieken.

Alleen toekomst met een verleden

Onderdeel van het conserveren is het presenteren van de collectie, iets wat LIMA honderden keren per jaar doet op locaties over de hele wereld. Historische mediakunst wordt levend gehouden door haar te tonen. Als kunstwerken niet regelmatig te zien en ervaren zijn, worden ze 'onleesbaar' voor een nieuwe generatie kijkers. Zeker gezien het hoge tempo van technologische ontwikkelingen is het noodzakelijk telkens weer een nieuw publiek te 'trainen' in kijken en begrijpen. Tegelijkertijd veranderen de waarde en betekenis van oude werken in

de context van een hedendaagse wereld. Het is niet ongehoord, zelfs veel voorkomend, dat historische kunstwerken plots worden erkend als voorloper van een contemporair fenomeen en dat ze handvatten bieden om het hier en nu beter te begrijpen.

De presentaties van LIMA gaan dan ook altijd vergezeld van uitleg en contextualisering. Werken uit verschillende tijdvakken worden gecombineerd om dwarsverbanden en verschillen te benadrukken en van individuele uitingen wordt de plaats binnen een oeuvre en de ontstaansperiode geduid. In 2019 lanceerde LIMA de digitale canon, met twintig digitale kunstwerken die gemaakt zijn tussen 1960 en 2000. Niet om voor eens en altijd te bepalen wat de absolute mijlpalen binnen het medium zijn, maar juist om de discussie aan te jagen over de aard en betekenis van deze werken. De canon is geen statisch gegeven maar een uitnodiging om het mediakunsterfgoed kritisch tegen het licht te houden en te bepalen wat haar huidige waarde is.

De LIMA-collectie zelf wordt continu en actief uitgebreid en aangevuld. De selectie van werk voor de collectie houdt automatisch internationale promotie van dat werk en zijn kunstenaar in aangezien de LIMA-verzameling een echte distributiec collectie is. Nieuwe aanwinsten reflecteren doorgaans de thematiek die op dat moment speelt en zijn gemaakt met de dan gangbare technische middelen. Maar ze werpen ook nieuw licht op de bestaande collectie. De omvang van de verzameling is hierbij absoluut van belang. Binnen een collectie van duizend werken zijn immers veel meer dwarsverbanden te leggen dan in een collectie van honderd stuks, en die betekenisvermenigvuldiging slaat terug op de individuele werken.

Er is geen artistiek medium dat zich zo snel ontwikkelt als mediakunst, zeker nadat de wereld is gedigitaliseerd. Kunstenaars staan samen met defensie en de porno-industrie altijd vooraan in de rij om de mogelijkheden van nieuwe technologieën uit te proberen. Maar anders dan die andere twee pionierskrachten gaat het kunstenaars niet om commerciële of militaire optimalisering. Zij verkennen extremen en potenties puur uit nieuwsgierigheid en de hoop op iets nieuws en onverwachts. LIMA speelt een initiërende, stimulerende en faciliterende rol in die zoektocht door op te treden als agent en kenniscentrum voor mediakunst. Zo zorgt de organisatie voor innovatie, promoot ze het werk van individuele kunstenaars en helpt ze het medium vooruit.

Naar een hoger niveau

LIMA is zich ervan bewust dat die innovatie alleen zin heeft als het behoud van mediakunsterfgoed ook goed geborgd is - zeker nu we opnieuw aan de vooravond staan van de volgende stap in de emancipatie van mediakunst in Nederland. Het zou vanzelfsprekend moeten zijn dat dit structureel en van overheidswege ondersteund wordt. In plaats daarvan is LIMA afhankelijk van projectgelden. In 2021 is de organisatie begonnen met de inrichting van het meerjarig project Infrastructuur duurzame toegankelijkheid digitale kunst. Hierbinnen worden vijfduizend werken uit de periode 1965-2000, die afkomstig zijn uit vijftien Nederlandse collecties, op duurzame wijze geconserveerd en ontsloten. Ook wordt gezamenlijk onderzoek gedaan naar de conservering van complexe werken en wordt de kennis hierover vastgelegd en overgedragen.

Als expertisecentrum is LIMA een complete en compacte organisatie die de hele keten in zich verenigt: conservering, research & development, productie, distributie en vertoning. LIMA kan met recht een hybride organisatie worden genoemd, die bovendien lean and mean is. En dat is tegelijkertijd de sterkte en de zwakte van LIMA.

Doordat LIMA alle aspecten van de keten in huis heeft, weet het als geen ander hoe de verschillende onderdelen elkaar beïnvloeden. Hoe technische innovatie bijvoorbeeld effect kan hebben op de wijze van conserveren of distribueren en hoe dat op zijn beurt weer bepalend kan zijn voor de vertoning van mediakunst in bijvoorbeeld musea of festivals. Die kennis en kunde stellen LIMA in staat om snel en flexibel te handelen, waarbij wordt samengewerkt met het grote internationale netwerk dat over een periode van decennia is opgebouwd. De kleinschaligheid van de organisatie zorgt ervoor dat de lijnen kort zijn en de bureaucratische rompslomp minimaal.

Maar LIMA wil een stap verder gaan en de organisatie naar een hoger niveau tillen, vergelijkbaar met het Textielmuseum of ZKM in Karlsruhe. LIMA ambieert een publiek toegankelijke en zichtbare locatie waar kunstenaars, technici en onderzoekers elkaar kunnen ontmoeten en kennis delen. Behalve expertisecentrum is het ook een laboratorium waar over het medium wordt gesproken en nagedacht, waar op basis van archieven, collectie en met behulp van aanwezige apparatuur onderzoek wordt gedaan en nieuw werk wordt geproduceerd.

Het laboratorium moet een plaats worden voor workshops en ontvangsten, bijvoorbeeld in het kader van kunstonderwijs. Op die manier kunnen nieuwe generaties makers en kijkers kennismaken met de recente kunstgeschiedenis van de technologie die zij iedere dag gebruiken en leren ze actuele ontwikkelingen plaatsen in een historische context en een toekomstvisie. Met datzelfde doel wordt in de presentatieruimte werk uit de collectie gecombineerd met nieuw werk. Zo'n presentatieruimte maakt het bovendien makkelijker om het algemene publiek in contact te brengen met het medium en kunstcritici te stimuleren om erover te schrijven. Beide zorgen ervoor dat mediakunst meer gaat leven in het openbare debat en daar een rol kan spelen.

Door onderzoek en ontwikkeling wil LIMA de sprong naar de top maken. Structurele ondersteuning zou LIMA de kans geven om zich verder te ontwikkelen en te vernieuwen. Het stelt de organisatie in staat een nieuwe generatie mediakunstenaars, technici en curatoren op te leiden. LIMA zou meer de eigen agenda kunnen bepalen en flexibeler inspringen op voorstellen uit het veld of van collega-instellingen. Er zouden bovendien opdrachten kunnen worden uitgezet, om nieuwe manieren te vinden voor activering van het archief bijvoorbeeld. Of om de geschiedenis van de mediakunst in Nederland eindelijk eens goed te documenteren – nu het nog kan.

Over de auteur: Edo Dijksterhuis is onafhankelijk kunstrecensent en journalist, en schrijft regelmatig in onder andere Het Parool, De Filmkrant, Museumtijdschrift en DAMN Magazine.

LIMA ACTIVITEITENOVERZICHT

JANUARI

- 6 Jan, NDE Den Haag
- 7 Jan, Overleg BEK
- 10 Jan, SBMK Stuurgroep
- 15 Jan, Expertmeeting Curating Documentation
- 15 Jan, UNFOLD: Audience/Performer/Mirror
- 20 Jan, Visit transmediale
- 26 Jan, IFFR, Rotterdam
- 26 Jan, Presentatie werken LIMA
- 26 Jan, Dinamoscreening
- 26 Jan, Dinamo meeting

FEBRUARI

- 6 Feb, Domeinvergadering AVA net
- 13 Feb, Lezing MAPS, Ludwig Museum Boedapest (online)
- 19 Feb, Cultural Matter: Martine Neddam in gesprek met Elvia Wilk
- 24 Feb, Workshop École Universitaire de Recherche ArTeC, Parijs

MAART

- 3 Mar, NDE Houdbaar Hilversum
- 4 Mar, NDE Software archivering
- 6 Mar, Werkgroep en Case op SBMK-dag Modern Art: Who Shares
- 9 Mar, Researchmaster Artistic Practice and Archiving
- 11 Mar, Brian Castriota met studenten Art School of Culture and Creative Arts University of Glasgow
- 13 Mar, Stuurgroep SBMK
- 19-20 Mar, Internationaal Symposium Transformation Digital Art
- 24 Mar, Workshop Duurzaamheid Fair Practise LIMA door RaadZaam

APRIL

- 1 Apr, Cultural Matter: Diana McCarty on A Techno-Feminist alphabet: From Cyberfeminism to Xenofeminism (Pt.II)
- 1 Apr, NDE fysieke dragers
- 2 Apr, NDE
- 8 Apr, LIMA Online: Joan Heemskerk (JODI) in conversation with Heath Bunting
- 9 Apr, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Netwerk en instrumentarium
- 14 Apr, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Programma
- 15 Apr, LIMA Online: Lyubov Matyunina on modern fairy tales
- 16 Apr, Workshop fair practice en kennisoverdracht
- 17 Apr, Domeinraad AVA net

- 22 Apr, LIMA Online : Harm van den Dorpel in conversation with Jazmina Figueroa on online practices
- 29 Apr, LIMA Online: Communication hiccups. A video program by Martijn van Boven and students Interaction Design ArtEZ

MEI

- 1 Mei, Gastles New Media & Digital Culture, UvA
- 6 Mei, LIMA Online : Cultural Matter: Rafaël Rozendaal in conversation with Christiane Paul
- 13 Mei, Cultural Matter: Michael Connor (Rhizome) on online curating
- 18 Mei, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Netwerk en instrumentarium
- 18 Mei, LIMA online A Critical History of Media Art in the Netherlands: STEIM
- 19 Mei, LIMA online A Critical History of Media Art in the Netherlands: LIMA
- 20 Mei, LIMA online A Critical History of Media Art in the Netherlands: V2
- 21 Mei, LIMA online A Critical History of Media Art in the Netherlands: IMPAKT
- 27 Mei, Lima Online: Audience Performer Mirror
- 28 Mei, Domeinvergadering AVA net

JUNI

- 3 Jun, LIMA Online: Slicing of Time with Martijn van Boven
- 10 Jun, LIMA Online: Critical Code
- 15 Jun, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Programma
- 17 Jun, LIMA Online : Art, Earth & Space
- 18 Jun, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Netwerk en instrumentarium
- 24 Jun, LIMA Online: Who is afraid of the centipede
- 25 Jun, Stedelijk Studies Round Table on the future of digital archives and collections for Imagining the Future of Digital

JULI

- 1 Jul, LIMA Online : With Esther Polak & Ivar van Bekkum
- 10 Jul, Deelname onderzoek Panteia inzake bijdrage opdrachtgeverschap Mondriaan Fonds
- 13 Jul, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Programma
- 16 Jul, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Netwerk en instrumentarium

AUGUSTUS

- 26 Aug, Werkbezoek Collecting the Ephemeral Universiteit Lucerne Zwitserland
- 31 Aug, Bijeenkomst Collectiehouders Conservering @ LIMA

SEPTEMBER

- 7 Sept, Stuurgroep SBMK
- 7 Sept, Lessen Leiden
- 17 Sept, Leaking Container: Symposium On the distribution of artists' moving images at Filmform

- 30 Sept, Connecting the Archives netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur.
- 30 Sept, Rondetafelgesprek bewaren bij de bron
- 30 Sept, Rondetafelgesprek programmatiese aanpak

OKTOBER

- 1 Okt, Les Master Presentation and Preservation of the Moving Image
- 1 Okt, Exhibiting Nam June Paik, A ZOOM soirée by the VU on the occasion of Nam June Paik at the Stedelijk Museum Amsterdam
- 21 Okt, Cultural Matter: Susan Gibb in conversation with Amalia Ulman
- 22 Okt, AVA net domeinraad
- 22 Okt, Werkgroep Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur : Programma
- 26 Okt, Gastles Curating Film and Video, Universiteit Leiden
- 28 Okt, Cultural Matter: João Laia in conversation with Amalia Ulman

NOVEMBER

- 2 Nov, Workshop archiveren en digitaliseren voor DEN
- 3 Nov, Lessen conservering videokunst UvA conservering
- 5 Nov, Werelddag van de Digitale Duurzaamheid
- 26 Nov, Les Master Presentation and Preservation of the Moving Image

DECEMBER

- 7 Dec, Stuurgroep SBMK
- 8 Dec, launch of Stedelijk Studies #10
- 17 Dec, Lancering Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur
- 18 Dec, Generative Art discussion met Driessens en Verstappen

NIEUW IN DISTRIBUTIE

Nieuwe werken in distributie

- Giovanni Giaretta - Words Words Words Are Decorative Sounds (NL/IT, 2020, 8min)
- Jules van Hulst and Douwe Dijkstra - Rituals We Wish We Had (NL, 2020, 20min)
- Kristiina Koskentola - FLESH AND METAL. LIGHT AND OIL. (CHN, FI, NL, 2020, 27min)
- Marieke van der Lippe - The Machine (NL, 2020, 16min)
- Marina Abramovic - The Current (USA, 2017, 60min)
- Mark IJzerman & Sébastien Robert - As Above, so Below (A/V live-performance, NL, 2020)
- Michiel van Bakel - Re-Sculpted in Time: Sanatorium Zonnestraal (NL, 2020, 10min)
- PolakVanBekkum – De Rit / The Ride (NL, 2019, 12min)
- Seoungcho Cho - Tracked (USA/KOR, 5min, 2020)
- Seoungcho Cho – Latency Contemplation 6 (USA/KR, 2020, 7min)
- Valentina Gal - The Spirit Is Willing But The Flesh Is Furry (NL, 2020, 11min)
- Valentina Gal - Best of Breed (NL, 2017, 7min)

Nieuwe kunstenaars in distributie

- Jules van Hulst
- Marieke van der Lippe
- Mark IJzerman
- Sébastien Robert
- Valentina Gal

We hebben in 2020 werk gedistribueerd van de volgende kunstenaars

- Abramovic / Ulay
- Marina Abramović
- Lawrence Andrews
- Robert Arnold
- Trevor Batten
- Han Bierman
- Marc Burkett
- Seoungcho Cho
- Ramon Coelho/Marina Abramovic
- Pieter Cornelissen
- Keren Cytter
- eddie d
- Douglas Davis
- Antonin de Bemels
- Anouk De Clercq
- Gerco de Ruijter
- Bea de Visser
- Hugo de Vries
- Jan Dibbets
- Roy Villevoeye and Jan Dietvorst
- Douwe Dijkstra
- Jules van Hulst & Douwe Dijkstra
- Juan Downey
- Jan Fabre
- Fluxus
- Alicia Framis
- Giovanni Giaretta
- Wim Gijzen
- Johan Grimont
- Brian den Hartog
- Mona Hatoum
- Mike Hoolboom
- Nan Hoover
- Mark IJzerman
- Daniel Jacoby
- JODI
- Joan Jonas
- Michael Klier
- Tom Klinkowstein
- Jeroen Kooijmans
- Oliver Laric
- Broersen & Lukács
- Thomas Mohr
- Sebastian Diaz Morales
- Jeroen Offerman
- Rafael Montañez Ortiz
- Charlemagne Palestine
- Maria Molina Peiró
- Ivan van bekkum Esther Polak
- Esther Polak
- Nicolas Provotter
- Sara Rajaei
- reMi
- Ulrike Rosenbach
- Julika Rudelius
- belit sağ
- Manuel Saiz
- Corinna Schnitt
- Lydia Schouten
- Gerry Schum
- Semiconductor
- Jayce Salloum & Elia Suleiman
- Pilvi Takala
- Telcosystems
- Ulay
- Livinus & Jeep van de Bundt
- Zeno van den Broek
- Sander Breure & Witte van Hulzen
- Bas van Koolwijk
- Sjoerd ter Borg & Mark Jan van Tellingen
- The Vasulkas
- Martijn Veldhoen
- Driessens & Verstappen
- Nan Wang
- Keigo Yamamoto
- Nina Yuen
- Emile Zile

DISTRIBUTIEOVERZICHT

We hebben in 2020 werk vertoond bij de volgende venues & festivals

- 25FPS festival, Zagreb, Kroatië
- 37th Kassel Documentary Film and Video Festival, Duitsland
- 38CC, Delft
- ARKEN Museum for Moderne Kunst, Denmark
- Akbank Sanat, Istanbul, Turkije
- Art Stations of the Cross, Deventer
- CITY 46, Bremen, Duitsland
- Castell dell'Ovo, Napels, Italië
- Centre de Cultura Contemporània de Barcelona(CCCB), Spanje
- Concorso short film festival, Pontenure & Piacenza, Italie
- EYE Filmmuseum, Amsterdam
- Environmental Film Festival Australia, Fitzroy, Australië
- Etablissement public du musée de l'Armée, Parijs, Frankrijk
- European Media Art Festival EMAF, Osnabrück, Duitsland
- Experiments in cinema, Albuquerque, Verenigde Staten
- FESTIVAL DES CINÉMAS DIFFÉRENTS ET EXPÉRIMENTAUX DE PARIS, Frankrijk
- FESTIVAL PANORÁMIC, Barcelona, Spanje
- Filmwoche Regensburg, Duitsland
- Fundatia Eidos, Boekarest, Hongarije
- H Art Center, Hong Kong
- Impakt Online, Utrecht
- Institut Valencià De Cultura Audiovisual y Cinematografia, Spanje
- Internationaal Film Festival Rotterdam
- International Documentary Filmfestival Amsterdam
- International Encounters Traverse Toulouse, Frankrijk
- International Video Festival VIDEOMEDEJA, Museum of Contemporary Art of Vojvodina
- Jihlava International Documentary Film Festival, Tsjechië
- Kaunas International Film Festival, Litouwen
- Kriterion, Amsterdam
- Kunstmuseum Luzern, Zwitserland
- Kunstraum Kreuzberg/Bethanien, Berlijn, Duitsland
- LIMA Online, Amsterdam
- LISFE Leiden International Short Film Festival
- LWL-Museum für Kunst und Kultur, Münster, Duitsland
- La Biennale di Venezia, Venetië, Italië
- Ludwig Forum für Internationale Kunst, Aken, Duitsland
- MIT Libraries, Cambridge, Verenigde Staten
- Metropolis M Magazine, Utrecht
- Moscow International Experimental Film Festival, Moskou, Rusland

- Museen Böttcherstraße Stiftungs, Bremen, Duitsland
- Museum Kranenburgh, Bergen
- Museum Tinguely, Basel, Zwitserland
- Museum der Kulturen Basel, Zwitserland
- Musée des Beaux-Arts d' Arras, Frankrijk
- Nationaal Museum van Wereldculturen Museum Volkenkunde, Leiden
- Noordbrabants Museum, 's Hertogenbosch
- Novi Sad, Servië
- OCAT Shanghai Art Museum, China
- Österreichisches Filmmuseum, Wenen, Oostenrijk
- OÖ Kulturquartier, Linz, Oostenrijk
- Seoul International New Media Festival NEMAF, Zuid-Korea
- Solomon R. Guggenheim Museum, New York, Verenigde Staten
- Stadt Waiblingen Abteilung Galerie Stihl, Duitsland
- Stedelijk Museum Amsterdam
- Stuttgarter Filmwinter, Duitsland
- TEA Tenerife Espacio de las Artes, Santa Cruz de Tenerife, Spanje
- Today Art Museum, Beijing, China
- True/False Filmfest, Columbia, Missouri, Verenigde Staten
- University of Kent, Canterbury, Groot Brittanie
- VIENNA SHORTS VIS International Short Film Festival, Wenen, Oostenrijk
- Vancouver International Film Festival, Canada
- Vögele Kultur Zentrum, Pfäffikon, Zwitserland

PROGRAMMA LIMA ONLINE

- Woensdag 1 april
Cultural Matter: Diana McCarty on a Techno-Feminist alphabet: From Cyberfeminism to Xenofeminism (Pt.II)
- Woensdag 8 april
Joan Heemskerk (JODI) in conversation with Heath Bunting
- Woensdag 15 april
LIMA Online: Lyubov Matyunina on modern fairy tales
- Woensdag 22 april
LIMA Online: Harm van den Dorpel in conversation with Jazmina Figueroa on online art practices
- Woensdag 29 april
LIMA Online: Communication hiccups. A video program by Martijn van Boven and students Interaction Design ARTEZ
- Woensdag 6 mei
Cultural Matter: Rafaël Rozendaal in conversation with Christiane Paul
- Woensdag 13 mei
Cultural Matter: Michael Connor (Rhizome) on online curating

- Maandag 18 mei
Steim: Introduction on the book by Marga van Mechelen, followed by a conversation between Sanneke Huisman, Dick Rijken, Fedde ten Berge and Rebekah Wilson on (the history of) STEIM.
- Dinsdag 19 mei
LIMA media art platform: Gaby Wijers will present the LIMA program. LIMA will premiere a short documentary of the institute, followed by a discussion.
- Woensdag 20 mei
V2_: Arie Altena and Florian Weigl discuss how the history of V2_ can inform and inspire future activities of V2_, followed by a discussion moderated by Sanneke Huisman.
- Donderdag 21 mei
IMPAKT: Sanneke Huisman and Arjon Dunnewind will engage in conversation with Annet Dekker and Marc Tuters.
- Woensdag 27 mei
LIMA Online: Audience/Performer/Mirror
- Woensdag 3 juni
LIMA Online: Slicing of Time with Martijn van Boven
- Woensdag 10 juni
LIMA Online: Critical Code
- Woensdag 17 juni
LIMA Online: Art, Earth & Space
- Woensdag 24 juni
LIMA Online: Who's afraid of the centipede?
- Woensdag 1 juli
LIMA Online: With Esther Polak & Ivak van Bekkum
- Woensdag 21 oktober
Cultural Matter: Susan Gibb in conversation with Amalia Ulman
- Woensdag 28 oktober
Cultural Matter: João Laia in conversation with Amalia Ulman

FONDSEN

CONSERVERINGSPARTNERS

